

Věčná

1474-1
Sazeček Václ.
Lukavec 40
p. Lovosice

STRÁŽ

Týdeník Svazu Čechů z Volyně

Ročník V. — Číslo 30 — 31

V Žatci dne 14. července 1950

Cena 6 Kčs

Radostná bilance

Letos již po třetí od doby našeho návratu do vlasti jsme pořádali olympiádu lidového umění a tvorby v duchu a tradicích těchto kulturních soutěží, jak se konaly na Volyni v Sovětském svazu. Tyto naše olympiády měly za účel v první řadě urychlit naše splynutí s domácím prostředím také po stránce kulturní, za druhé zhodnotit náš přínos do vlasti v oblasti lidové tvorby a v neposlední řadě propagovat lidové umění bratrských slovanských národů.

První olympiáda byla uspořádána v Žatci v listopadu 1948 na oslavu výročí Velké říjnové socialistické revoluce.

Druhá olympiáda lidového umění a tvorby volyňských Čechů byla uspořádána v květnu 1949 jako kulturní dar republice k IX. sjezdu KSČ — rovněž v Žatci.

Letošní třetí olympiádu, která byla naším závěrečným kulturním podnikem tohoto druhu, jsme pořádali symbolicky v Novém Malíně na Moravě jako protiklad a protiváhu té kapitalistické a fašistické kultury, která zničila naši krásnou, kvetoucí a pokrokovou osadu Český Malín — naše Lidice — na Volyni a která ještě dnes má své mocné ochránce a přívržence tam, kde nevládne lid, ale hrstka příživníků a vykořisťovatelů.

„V míru a budování je šťastný zítřek národů“ — bylo heslo naší olympiády, neboť jen z míru a budovatelského úsilí a nadšení lidu mohou vykvést krásné, přirozené, proslulé a ušlechtilé květy lidové kultury, tvorby a umění. Jen v míru a v poctivé, uvědomělé práci je náš šťastný, socialistický zítřek.

Olympiády lidového umění a tvorby vol. Čechů byly soutěží jednotlivců, skupin, sborů a souborů ve

Věčné memento

K 7. výročí vyraždění Českého Malína 13. 7. 1943 — 13. 7. 1950

I když při každodenní práci není času na vzpomínky z minulosti, přece však každoročně v době, kdy dozrávají nejvzácnější plody přírody v měsíci červenci, vyvstane před námi jeden z nejhruznějších zločinů, jimiž němečtí fašisté chtěli dokázat obyvatelstvu Sovětské Ukrajiny svoji t. zv. „vyšší kulturu“ a zavzpomínáme a rozjímáme nad jedním z nejhruznějších zločinů poslední války — vyraždění a zkázy Českého Malína.

Zavzpomínáme a zřetelněji opět vidíme ty lány zlatých klasů obilí, modré chrpy a rudé máky v něm, ty chaloupky bílé pině zelené a květi. Všem se nám rýsuje zřetelněji a jasněji a poněkud mizí a vidíme místo modré chrpy modrá důvěřivá očka dětí, jež do posledního okamžiku věří v „lidi“, ačkoliv již hledí přímo do hlavní vražedných zbraní, místo krásných máků vidíme krev, jež vytryskla na zeleň zahrádek, na květy záhonů, na zlaté klasy obilí — vidíme Malín zahalený

dýmem a plameny, jež ničí naše všechno.

A čím dále dělí nás čas od tragedie Malína a všech těch nesčíslných zločinů poslední války, tím jasněji a zřetelněji si ujasňujeme, proč byly páčány tyto hrozné činy, pro koho a v čem zájmu — pro kapitál, pro imperialisty, v zájmu dravců, jež chtěli a ještě dnes chtějí ovládnouti svět a rozpoutati třetí světovou řez se všemi vymoženostmi „vědy“ a techniky.

Sedm mezníků času uplynulo od vyhlazení německými fašisty volyňských Lidic — Českého Malína, avšak čin ten jest a bude věčnou výstrahou a věčnou připomínkou, abychom jednotně a svorně stáli v boji proti novým podněcovatelům války, v boji pro svatou věc míru mezi národy světa. Tak nejlépe splníme odkaz padlých a uctíme nesmrtelnou památku mučedníků Českého Malína.

Budiž jim zachována věčná paměť!
Josef Martinovský.

zpěvu, tanci, hudbě a recitaci ve čtyřech slovanských řečích a s přihlédnutím k lidovému umění a tvorbě bratrských slovanských národů ruského, polského a ukrajinského, v jejichž středu jsme my, vol. Češi žili po dlouhou řadu let a v němž jsme získali mnohé cenné vlastnosti, poznatky a zkušenosti.

Je zřejmé, že požadavky kladené na účastníky soutěže byly značné a že jen ten, kdo plně dodržel podmínky a podal dobrý výkon mohl obstat a zvítězit.

Vyřazovací soutěž 3. olympiády, která rozhodla o pořadí vítězů, proběhla 2. července v Novém Malíně. 3. a 4. července následovala veřejná vystoupení vítězů v Šumperku, Mohelnici, ve Šternberku a ve Dvoře Králové.

Jaké klady přinesla 3. olympiáda lidového umění a tvorby vol. Čechů s ohledem na to, že šlo o závěrečný kult. podnik tohoto druhu?

Můžeme s radostí kontantovat celou řadu nesporných kladů. Za nejdůležitější nutno považovat celkové zvýšení úrovně olympiády po umělecké stránce a i v ideové náplni. Zvláště u souborů se toto zvýšení úrovně velmi markantně projevilo. Tak np. soubor „Žitomír“, vítěz ve sborovém zpěvu na druhé olympiádě, přesto že podal mnohem lepší výkon oproti dřívějšímu, obsadil letos třetí místo v této disciplíně. Vítězný sbor první olympiády by se za stejných okolností ocitl pravděpodobně na místě posledním.

Dalším kladem byl růst souborů do šíře. Nejpočetnější soubor na 1.

olympiadě byl 25 členný.

Na třetí olympiadě nebylo souboru pod 25 členů. Rovněž celkový počet účastníků 3. olympiady trojnásobně převyšoval počet účastníků 1. olympiady.

Velmi cenným přínosem 3. olympiady byla různorodost soutěžících souborů. Velmi mile překvapil zvláště soubor „Šumavan“, který měl čistě regionální chodský ráz jak vzhledem tak i v pořadu. Regionální kroje měl i lidový soubor „Moravan“. Soubor „Žitomír“ poufal svým čistě ruským a ukrajinským stylem přednesu. Pěvecký sbor ze Žatce překvapil svou početností a hlasovou zdatností starých, zkušených zpěváků.

Třetí olympiady se zúčastnily soubory, které mají za sebou značnou kulturní činnost a také úspěchy v okresních i krajských kolech STM. **Tato aktivita** je dalším kladem, vyplývajícím z našich olympiád lidového umění a tvorby.

Jedním z nejpozoruhodnějších zjevů na 3. olympiadě byla poměrně značná účast místního lidu — především mládeže — v pěveckých i recitačních sborech, souborech i tanečních skupinách vol. Čechů. To je nejlepší doklad o správnosti cesty, kterou Svaz Čechů z Volyně volil pro urychlení asimilace našich krajanů po stránce kulturní.

Na 3. olympiadě jsme mimo regionálních krojů, které převládaly, viděli svazácké košile členů ČSM z řad naší mládeže. V taneční skupině souboru „Moravan“ jsou všichni členy ČSM. To je realizace úkolu, který jsme si rovněž v souvislosti s olympiádami vytkli: ukázat naší krajské mládeži cestu do ČSM a STM.

Mimo jiné bude zásluhou našich olympiád, že se naši a vyzkoušeli schopní, obětaví a vytrvalí kulturní pracovníci mezi vol. krajanů a opravdové, nadějné talenty v řadách naší mládeže. Především nutno vzdát čest vedoucím souborů Jaroslavu Svobodovi, Janu Pospíšilovi, Vladimíru Křivkovi a mladému Václavu Židlickému, jejichž nevšední pochopení, nadšení pro věc a vytrvalá práce přispěly k úspěchu společného díla. Věříme rovněž, že Jiřina Permanová, Jiří Šulženko, Žana Zárybnická a ostatní vítězové olympiád nezůstanou stát u dosažených úspěchů, ale že vytrvalostí a pílí, které přidávají ke svému nespornému ať hudebnímu nebo tanečnímu nadání, dosáhnou úspěchů dalších a větších.

Závěrečná olympiada měla i své slinné stránky, z nichž zvláště nutno

zdůraznit poměrný nezájem naší krajské veřejnosti na Moravě mimo Nový Malín a Šternberk o tento velký a hodnotný kult. podnik. Na veřejných vystoupeních v Šumperku, Mohelnici a Dvoře Králové bylo jen velmi málo volyňských Čechů. A právě pro naše krajanů účastníci olympiady, nehledě na překážky a únavu, absolvovali tři veřejná vystoupení v jednom dni.

*

S pocity hrdosti nad dílem dobře vykonaným uzavíráme kapitolu naší

krajské historie o kulturní asimilaci ve vlasti.

Pro všechny, kdož mají dobrou vůli k další práci na poli lidového umění a tvorby je cesta otevřena. A jsme pevně přesvědčeni po všech dosavadních zkušenostech, že všichni účastníci a především pak vítězové našich olympiád na ni vytrvají s pevným odhodláním zvítězit, prospět národu a dojít ke společnému cíli — šťastnějšímu zítřku nás všech!

Jaroslav Chudoba

V. Novém Malíně

U příležitosti 3. olympiady lidového umění a tvorby volyňských Čechů, která se konala ve dnech 1.—4. července t. r. v Novém Malíně na Moravě byla uctěna památka obětí Českého Malína na Volyni slavnostní pa-

Projev předsedy SČZV v Novém Malíně 2. července 1950

Vážení přátelé!

V hlubokém pohnutí a úctě skláníme se dnes před drahou památkou malínských mučedníků.

Vzpomínáme znovu s bolestí tragického výročí osudného dne v červenci 1943, kdy barbarskou rukou německých nacistických zločinců byla vyvražděna a vypálena tato pokroková česká obec na Volyni.

374 malínských občanů, mužů, žen i dětí — toť naše velká společná oběť, vykupující naši svobodu a lepší život nás všech.

Sedm let uplynulo od toho tragického dne, kdy do noci smutku a beznaděje zazářil rudým svitem požár Českého Malína a krvavou záplavou lehl na širý kraj. Tento požár byl pro nás — volyňské Čechy — signálem k odvetě. Tenkrát jsme si slíbili, že Malín bude hořet v našich srdcích dotud, dokud jeho zář nezbledne ve svitu slunka svobody.

Dnes již po šesté vzpomínáme vý-

nichudou u pomníku zahynulým. Při slavnosti zpíval pěvecký sbor ze Žatce. Zástupci ÚV SČZV položili u pomníku věnce. Předseda Svazu rod. Chudoba vzpomněl potom v projevu památky malínských mučedníků.

ročí tragedie Českého Malína ve svobodné vlasti a v Novém Malíně, který se stal symbolicky domovem pozůstalých z Českého Malína na Volyni. Tak jsme splnili svůj slib a závazek.

Poučení a výstraha z Českého Malína však platí i dnes a bude platit stále, dokud zde bude nebezpečí války. To si musíme uvědomovat a na to nesmíme zapomínat.

A proto všichni naši práci a usilování zaměříme k tomu, aby se již nikdy neopakovaly podobné zločiny, válečné hrůzy, bolest a utrpení.

K pomníku obětí Českého Malína — našich volyňských Lidic — klademe dnes jménem Svazu Čechů z Volyně a všech našich krajanů věnce veliké lásky, tiché vzpomínky, posilující naději toužebného přání a pevného odhodlání stát na strážích jejich odkazu, který nás zavazuje.

Budíž čest nehynoucí památce malínských mučedníků.

Václav Šimek: *Vzpomínka na Malín*

Leť, slavičku, leť
v širý, krásný svět;
leť k východu, do daleka,
tam, kde dítě otce čeká,
že se vrátí zpět...

Nes slavičku, nes,
nes vzpomínku dnes.
Nes vzpomínku do Malína,
tam, kde Němec hlavy stínal,
tam..., kde mrtvo dnes...

Zdrav, slavičku, zdrav,
zdrav ten mrtvý dav...
Polož kvítí na rov každý,
světu připomeň ty vraždy,
bv ie každý znal.

Pěj, slavičku, pěj.
Pisničkou svou hřej —
— hřej ty rovy, hřej tu vísku,
co dnes leží v troskách, pisku...
...o klid hrobů dbej...

Spěj, slavičku, spěj,
vzkaz ten vykonej.
Vzkaz od lidí dobré vůle,
že nebude více zvůle...
...dej to Bože... dej.

Dej to, Bože, dej,
klidné práci přej.
By nebylo války mraků,
Malínů, Lidic, Ležáků...
Míru požehej.

Vítězové 3. olympiady lidového umění a tvorby volyňských Čechů**Recitace sólo:**

1. Václav Židlický, Žatec (Kupičov)
2. Václav Šimek, Dolní Libina (Kvasilov)
3. Jiří Šulženko, Meclov (Sofievka)

Zpěv sólo:

1. Hřibovská Antonie, Teplice (Dubno)
2. Kuzmeňková Ljubov, Tuchořice (Kleváň)
3. Mikulcová Marie, Vojkovic (Zdolbunovo)

Tanec sólo:

1. Jiří Šulženko, Meclov (Sofievka)
2. Jana Zářbnická, Žatec (Charkov)
3. Milada Křivková, Mohelnice (Sofievka)

Housle:

1. Václav Židlický, Žatec (Kupičov)
2. neuděleno
3. Jaroslav Fiala, Tlesky (Kupičov)

Harmonika:

1. Paluška František, Mohelnice (Surky)
2. Mencl Jiří, Žatec (Peremýšl)
3. Chocholouš Evžen, Žatec (Zdolbunov)

Klavír:

1. Jiřina Permanová, Podbořany (Rovno)
2. Miroslav Židlický, Liběšice (Kvasilov)
3. neuděleno

Zpěv duo:

1. neuděleno
2. Stanislav Česlík a Anna Šťastná, Mohelnice
3. neuděleno

Zpěv sbor:

1. Smíšený pěvecký sbor ze Žatce
2. Smíšený pěvecký sbor „Šumavan“
3. Smíšený pěvecký sbor „Žitomír“

Sborová recitace:

1. Soubor „Moravan“
2. Soubor „Šumavan“
3. Soubor „Žitomír“

Tanec skupinový:

1. Skupina souboru „Moravan“
2. Skupina „Žatec“
3. Skupina souborů „Žitomír“

Tvorba vlastních básní:

1. Jan Pospíšil, Ostromeč (Hlinsko)
2. Antonie Hřibovská, Teplice (Dubno)
3. Václav Šimek, Dolní Libina (Kvasilov)

Ruční práce:

1. Zofie Milerová, Tvršice (Noviny České)
2. Alena Marková, Tvršice (Noviny české)
3. A. Levická-Nováková, Český Dub

Lidové výtvarníci:

1. Ferdinand Fogl, Králíky (Tuřleky)
2. Marie Skučková, Králíky (Velké Dorohostaje)
3. Karel Bříza, Králíky (Kyšperk)
4. Jan Kopecký, Králíky (Sv. Kateřina) byl odměněn cenou mimo soutěž

Ceny všestrannosti:

Putovní cenu za všestrannost Věnceslava Švihovského pro sólo získal pro rok 1950 Václav Židlický ze Žatce.
Putovní cenu za všestrannost dr. Bedřicha Šteinerja pro sbory získal pro rok 1950 soubor „Moravan“.

Trojnásobní vítězové olympiád

Václav Židlický

Jiřina Permanová

Jiří Šulženko

Účel byl splněn

Hodnotíme výsledky našeho kulturního úsilí

Závěrečný kulturní podnik Svazu Čechů z Volyně — 3. olympiada lidového umění a tvorby volyňských Čechů — je za námi. Doznívají poslední akordy slovanských národ. písní, zní poslední sloky básní a už jen v myslích si vybavujeme krásné nártance. S každým dalším dnem pak ozvěna těchto radostných dnů bude slábnout. A uvědomíme-li si, že zanikáním těchto radostných vzpomínek a dojmů mohou být stále slabší i naše schopnosti reprodukovat slovanšské lidové umění tak, jako bychom byli příslušníky toho kterého národa, pak vyvstane jasně význam olympiady lidového umění a tvorby volyňských Čechů. Olympiady nejen že probudily tvůrčí schopnosti volyňské mládeže, jak bylo jejich úkolem, ba možno říci oživily tyto schopnosti a ukázaly cestu jak je uplatnit. Tím však není zdaleka vyčerpán jejich význam. Vedle jmenovaného důležitého úkolu olympiady měly ukázat kult. přínos volyň. Čechů a působit jako prostředek k urychlení asimilace. A stojíme-li dnes nad úspěšně zakončenou závěrečnou kult. akcí, můžeme s hrdostí prohlásit, že účel a své poslání olympiady splnily.

Mohli jsme pozorovat, jak se tyto podniky rozrůstaly. Na první olympiadě překvapil neočekávanou účastí soubor „Volyň“ ze Suchdolu. Druhá olympiada zaznamenala jako přírůstek vyspělý soubor „Šumavan“ a vítězný soubor „Žitomír“.

Překvapením 3. olympiady byl nový soubor „Moravan“ z Mohelnice. Vedle zvýšeného počtu účinkujících olympiady přímo upozornily na skutečné talenty jako Permanová, Pospíšil a j. Byla-li pak první olympiada věcí takřka výhradně mladých a spíše projevem upřímné snahy, staly se postupně druhá a třetí společným dílem mladých i starších — dílem volyňských Čechů. Bylo tak docíleno silnějšího prostředku ke zdůraznění kult. přínosu vol. Čechů. Mládež sama mohla ukázat umění nejmladší, a však ukázat to, čím žila naše Volyň před válkou, ba po celou dobu osmdesátilet — toho mohlo být dosaženo jen za spolupráce starších. A kdo mohl pozorovat průběh třetí olympiady, byl svědkem této radostné skutečnosti.

Má-li hodnocení naší kult. činnosti být úplné, nemůžeme také nezaznamenat, že nám bylo často v souvislosti s touto činností vytýkáno separování se. Dnes už nezaopatřeno pozorovateli, který jevil o naši činnost jenom trochu zájmu, musí být jasné, že olympiady měly za úkol úplný

opak: měly pomáhat asimilaci. A může snad být přesvědčivějšího důkazu, že skutečně asimilaci pomáhaly než to, že mezi soutěžícími, zejména v souborech byla řada místních Čechů? Je to radostný doklad toho, že prostřednictvím kult. snažení bylo docíleno výsledků, k nimž je zaměřeno úsilí SČZV, a pro jejichž dosažení nebylo vhodnější cesty, než tato.

A konečně nutno přihlídnout k tomu prvotnímu důvodu, pro který byly olympiady pořádány. Je to snaha o uplatnění praktického slovanství. A praktické slovanství pro nás znamená — jak to kdysi krásně řekl předs. SČZV red. Chudoba — znát řeč, národní bohatství — literaturu, historii — prostě kulturu a duši toho lidu — a rozumět jí!

S výsledky této snahy můžeme být spokojeni a vyvstává-li nám teď; kdy uzavíráme kapitolu kult. činnosti, otázka: co dál, známe na ni odpověď. Byla probuzena a oživena tvůrčí

schopnost našich kult. pracovníků. Všichni účastníci olympiady, soubory i jednotlivci budou proto pokračovat v práci na vytčeném úseku, budou dál prohlubovat lidové slovanské umění prakticky ve svém okolí, budou dokazovat náš kult. přínos a pracovat pro sblížení a sžití se s místními občany. V podstatě se tedy nic nemění, budeme dál pracovat v oboru lidového umění a tvorby ale ne již jenom jako volyňští Češi, nýbrž společně se všemi jako občané ČSR. Ke zmírnění svých sil máme pak STM — celostátní soutěž lidové tvořivosti.

Všem jednotlivcům, skupinám, sborům i souborům — účastníkům olympiady lidového umění a tvorby vol. Čechů přejeme v další činnosti mnoho, velmi mnoho zasloužených úspěchů. Všichni máte velké předpoklady, dobrou přípravu a věříme, že toho využijete. Těšíme se, že vaše jména se zaskví mezi jmény vítězů celostátní Soutěže lidové tvořivosti 1951. -ck-

Lidice — připomínka a výstraha

Vysoký kříž s trnovou korunou, vztyčený na místě hrozné tragedie lidických mužů, žen a dětí, již zdaleka připomíná každému návštěvníku tohoto osudného místa válku v její nejhrůznější podobě. Již osm let uplynulo od dne, kdy fašističtí vrahové ve své bezmezné nenávisti k českému lidu vykonali své katovské dílo, které nemá obdoby v lidských dějinách. Celý vzdělaný svět tehdy ustrnul nad tímto krvavým činem, který vyburcoval mysl všech pokojných a mírumilovných lidí k obraně nejsvětějších zájmů člověka, jež byly ve válce zneuctěny a vydány na pospas krvelačným pudům nejhnusnější odrůdy imperialistických uchvatitelů.

Nebezpečí nových a ještě hrůznějších válek není však dosud zažehnáno. Imperialističtí váleční štváči připravují další krvavou lázeň lidstvu. Nové Lidice se rýsují nad temným obzorem kapitalistického nepřátelství proti všemu pokroku a míru. Ale proti této krvavé hrozbě se den ode dne srážejí do pevnějšího šiku všichni mírumilovní lidé na celém světě, odhodláni mír bránit a ubránit. Právě případ Lidic ukazuje každému mírumilovnému člověku, co by se opět stalo, kdyby vražedné pudy nepřátel lidstva znova ovládly a mohly vykonat své dílo.

Ženy z Lidic, které před osmi léty byly svědky hrůzné tragedie svého domova, uspořádaly pod záštitou Československého výboru obránců míru

pietní mírovou manifestací u hromadného hrobu 173 obětí. Předsedkyně místního akčního výboru Národní fronty v Lidicích přečetla výzvu, ve které se lidické ženy obracejí ke všem lidem dobré vůle na celém světě, aby se postavili proti válečným přípravám imperialistů a připojili se k povolání stálého výboru Světového kongresu obránců míru ve Stockholmu. Ženy a matky celého světa, nedopusťte nové Lidice, zabraňte válce! prosila a zapřísahala ve svém projevu. Ve jménu umučených dětí, ve jménu budoucnosti celého lidstva, vyzývala všechny lidi dobré vůle, aby se zapojili do všelidského hnutí obránců míru. Postavte se do našich pevných řad i vy, matky a ženy, jež válka ušetřila utrpení a bolesti, vzpomeňte si na nás a uvědomte si, že nová válka by mohla postihnout i vás!

Jako uvědomělé bojovnice za světový mír podepsaly potom lidické ženy mírovou výzvu, v které se žádá bezpodmínečný zákaz atomové zbraně, nástroje zastrasování a hromadného vraždění obyvatelstva. Starostovi obce Oradouru ve Francii, která byla fašisty zničena podobným způsobem jako Lidice, poslaly ženy z Lidic telegram, v němž vzpomínají Oradouru a slibují, že jsou odhodlány všemi prostředky bojovat za mír a proti všem imperialistickým podněcovatelům nové války, původcům neštěstí, které v Lidicích bude na věčné časy připomínat kříž s trnovou korunou.

Olympiady a asimilace

Závěrečná olympiada lidového umění a tvorby volyňských Čechů je za námi

Byly celkem tři a každá měla vzeštnou linii. Na poslední olympiadě již soutěžila řada našich jednotlivců i souborů, majících za sebou soutěž STM a jako revanš se zúčastnilo olympiady mnoho místních Čechů, členů ČSM a pionýrů. A v tom je veliký klad našich podniků a přínos ke spolužití a asimilaci. Chtěl bych dnes něco napsat o nevolyňských, kteří se olympiady zúčastnili. Tak ve sboru „Žitomír“ z Jakubova bylo mnoho místních Čechů účinkujících a docela i dirigent. Před vystoupením na vyřazovací soutěži jsem si pohovořil s některými. Soubor „Žitomír“: zde účinkovali místní Češi svazáci Antonín Havlín (státní strojní stanice), Ladislav Šúcha (ČSD), Jaroslav Hercl (traktorista), dále Oldřich Havlín nacvičil a dirigoval sbor v češtině a slovenštině. Zpívali a tančili Zoubková Běta, Sismilichová Dáša, Havlínová Milada — bylo rozkoší pozorovat, jak převzali čistý styl a charakter ruského tance. Tito členové již absolvovali se souborem „Žitomír“ velmi mnoho zájezdů mimo jiné do Prahy, Karlových Varů, Jáchymova, Vojkovic a do různých továren. Naučili se rusky, polsky, bělorusky a ukrajinsky. Odpovídali na moje dotazy: — Jak jste se těšili na 3. olympiadu?

„Velmi jsme se těšili, poctivě cvičili, abychom obstáli.“

Jak vás přivítali v Novém Malíně?

„Byli jsme překvapeni přijetím a pohostinstvím.“

Jak se chovali členové souboru (volyňští) k vám?

„Věnovali nám péči ve výslovnosti, chovali se k nám velmi kamarádsky, máme se vespolek velmi rádi.“

A člen souboru Bulhar Petrov Georgij odpověděl: „Cítím se dobře mezi volyňskými, důkaz toho je, že jsem si vzal volyňskou Češku za manželku. Miluji zpěv, a kde je zpěv, cítím se doma. Pohostinství, přijetí a ubytování v Novém Malné bylo velmi dobré.“

Po olympiadě jsem je navštívil zase, seděli v šatně a svorně sdíleli úspěch a neúspěch jako jedno těleso. Odpovídali: Celkový dojem dobrý. Až na vidal: Celkový dojem dobrý. Až na ty unavující zájezdy a příliš mnoho vystoupení denně. Soutěžilo se nám špatně, byli jsme poslední na řadě při vyřazování, stáli jsme celý čas a při vystoupení jsme byli velmi unavení. Rádi bychom udělali nějaký zájezd, máme velký repertoár, takže si stačíme na celý večer a velmi nás to baví. Nic si z toho neděláme, že jsme byli třetí, na to měla vliv řada okolností. Náš názor je, že by se měly tyto olympiady i nadále pořádat, je to vel-

ký přínos. — Tak odpovídali svazáci Havlín, Šúcha a Hercl.

V souboru „Moravan“ z Mohelnice vystupovalo rovněž několik místních Čechů. Zde mladý soubor vedený učitelem Křivkou je na nejlepší cestě k asimilaci. Celý tento smíšený soubor vystupoval v soutěži STM, vyhrál okresní kolo a v krajském byl mezi 75 soubory na pátém místě, což je imponující úspěch začínajícího souboru. Soubor má za sebou 26 vystoupení v různých kulturních podnikcích. Z místních Čechů je do souboru zapojeno mnoho členů ČSM a pionýrů. Mluvil jsem s nimi před vystoupením. Jejich harmonikář Slovák Fr. Paluška, učeň MEZ, se „nemůže nikdy dočkat vystúpenia a na súťaži 3. olympiady sa veľmi teší.“ Všichni svorně prohlásili, že spolupráce s volyňskými je výborná. Trému nemáme. Taneční skupina, jejíž všichni členové jsou členy ČSM a pionýry, i když to byla většinou děvčata, byla velmi bojovně naladěna. Harmonikář Fr. Paluška odpověděl: „Som nadšen a náladu mam dobrú. Deväťatka sa mi páčia, sú skormné, a dobre tancujú. Viac už nemam čo povedať, teším sa na súťaž. V budúcnosti budem ešte s väčším nadšením pracovať nad spoluprácou slovenských národov, ako to začali Volyňští.“

Dalším, který zodpověděl moje otázky, byl vychovatel učňov. domovů MEZ, Stanislav Česlík: „Spolupráce s volyňskými velmi dobrá. Neznáme rozdíl mezi místním a volyňským. Máme se rádi. Přínos 4 řečí je veliký. Učíme se v originále od volyňských a jim pomáháme v češtině. Budeme se snažit, neděláme si nárok na vítězství, hlavně, že se učíme, vystupujeme a soutěžíme.“

Po olympiadě jsem je navštívil v šatnách. Tak vítěz na harmoniku Fr. Paluška odpověděl:

Čekal jsi nějaký úspěch nebo docela vítězství?

„Súťaže som sa nezúčastnil len preto, abysom zvíťazil. Chcel som si zmerať sily s tými, ktorí mali možnosť prežívať slovenskú tvorbu priamo v ohnisku slovenských narodov.“

Jak na tebe zapůsobila zpráva, že jsi zvítězil?

„Bol som prekvapený a to hlavne preto, že som na to neratal.“

Zdalo se ti rozhodnutí komise o umístění vašeho souboru správné?

„O tom som neuvažoval, preto že som veril, že komisia rozhodne spravdливо.“

Jak se ti líbilo obecního při veřejných vystoupeních?

„Obecnísta som si nevšimal, lebo nadšenie súboru z víťazstva bolo tak

velké, že sa mi zdalo všetko pekným.“

Další člen souboru „Moravan“, místní Čech, který zpíval duo s volyňskou Češkou, vychovatel učňovských domovů MEZ Stanislav Česlík a který je zároveň vedoucím souboru v domovech odpověděl:

Jak se ti líbila olympiada a jak se díváš na olympiadu jako takovou?

„S průběhem olympiady až na maličkosti jsem byl velmi spokojen. Viděl jsem poprvé opravdu lidové soubory lidového umění bratrských slovanských národů. Byl jsem příjemně překvapen přátelským a vpravdě milým ovzduším, v němž se soutěžení odbývalo. V olympiadě volyňských Čechů spatřuji kulturní akci velmi dalekosáhlého významu, protože ukázala znovu, že volyňští Čechové přinesli do své vlasti hodně krásného, jak to ostatně nádherně řekla členka soudcovského sboru režisérka Míla Mellanová. Jsou nám ještě v mnohém vzorem. Ale teď když už samostatné jejich podniky nebudou pěstovány, čeká nás stejně krásný úkol: s jejich nadšením a zkušenostmi společně pracovat na poli lidové kultury.“

V čem vidíš rozdíl mezi našimi olympiádami a STM?

„Především v tom, že olympiady měly ukázat hlavně lidovou tvorbu bratrských slovanských národů, zatím co STM měla program rozmanitější. A pak: STM je akce mladých. I když na olympiadě nesporně převládala mládež, přece působilo velmi mile, že spolu zpívali a tančili mladí i staří. Také něco, co nám domácím chybí.“

Co na tebe nejvíce zapůsobilo na 3. olympiadě?

„Především, jak jsem již řekl, krásné prostředí a opravdu nemalé nadšení účinkujících. Dále kvalita souborů, z nichž byl každý jiný; „Žatec“ svým stylem u nás řaděným do souborů „masových“, „Šumavan“, který byl propracován a podával každou píseň svým stylem lidové tvorby, a rovněž „Žitomír“ — originálním přednesem ruského stylu.“

Kvalita souborů a jednotlivců byla vysoká. Hlavně klavír přesahoval u vítěze meze celé olympiady. Studoval jsem fakultu pro vychovatele a hudba je mým koníčkem, vedu také ústavní orchestr a mohu směle říci, že jsem takový přednes na klavír nečekal. Zhruba bych chtěl také vyzvednouti pěkné vystoupení souboru „Šumavan“, překvapil především vystoupením jako soubor chodský. Tak to má být! Tím dokázal, že zakrátko již nebude vůbec žádných rozdílů mezi starousedlíky a volyňskými. Vystoupení „Šumavana“ působilo zvláště na

Moravě velmi pěkně. V německých kdysi městech vystupují noví Chodové, kteří se hrdě obrací k odkazu Jana Koziny, jehož vzpomněli ve svém krásném pásmu písní a recitací.“

Prvé místo ve skupinovém tanci získal „Moravan“; předvedli Krakovjaka, kozak a pásmo čs. národních tanců. Mimo Chodska měli v tom pásmu zastoupené všechny národní tance alespoň po jednom z každého kraje, který se vyznačuje svým regionalismem. Tančili v nádherných orig. krojích čičmanských a mor. slováckých. Tato taneční skupina je do jednoho členem ČSM, Sokola a má také pionýry. Po olympiádě jsem se jich ptal, jak se jim spolupracovalo v souboru:

„Velmi dobře (odpověděli všichni jednohlasně). S umístěním jsme spokojeni. Rozdíl mezi volyňským a nevolyňským u nás není, vždyť náš vedoucí je volyňský učitel s. Křivka.“

Jsmo rádi, že jsme získali 8 pohárů.“

Z místních děvčat tančily v souboru: Volfová, Mayerová, Kubicová, Šinclová, Lourenčíková, Komendová, Pechová, Dražilová, Štěpánová, Kohllová, Hálová a Tichá. Volyňští: Macková, Masopustová L. a Masopustová O., Křivková, kr. Havlíček Jaroslav, Václavík Josef, Palla Manuel, Štastný Vladimír a Mach Vladimír. To znamená, že místní učili naše československé tance, a naši zase je krakovjak (bronowicki) a kozáček. Za čs. pásmo obdrželi v čistotě stylu velmi mnoho bodů a jejich předvedení bylo vzorné. Podle systému tabulek dle nichž se bodovalo, o jejich umístění nebylo sporu. Na mé otázky svazáci a pionýři odpovídali: „Šli jsme s chutí do soutěže, ale báli jsme se těch souborů, které mají svoji taneční čin-

nost již tři roky, a jak se ukázalo, byl to strach zbytečný. Nejvíce se nám líbil soubor „Šumavan“, jak vystoupením, tak kamarádským postojem k nám. Po soutěži to byli jedini, kteří nám blahopřáli a tvrdili, že pohár všestrannosti pro soubory jsme si zasloužili. Ovšem nemile se nás dotkly poznámky členek tanečního souboru „Žatec“, které se k nám chovaly netaktně a vyčítaly nám, že jsme obdrželi pohár všestrannosti a první místo ve skupinovém tanci nezaslouženě.“

Jelikož před těmito místními členkami souboru „Moravan“ bylo vysloveno domnění, že já „žatci“ nepřeji, tak aby nebylo omylu, uvádím, proč žatecká taneční skupina nevíťezila. Jak jsem se již zmínil o všestrannosti a čistotě stylu tanců „Moravana“, jen kozáček měl nás kroků z hopaku. Proto se členové taneční skupiny „Žatec“ zbytečně rozčilovali. Měli by být objektivnější. Tančili mimo jiné polku, kterou jsem jim nastudoval před třemi roky, tančili ji tolikrát na všech možných zájezdech a na soutěži ji kazili! Rovněž krakovjak nebyl bez chyb. Tolik na vysvětlenou. A nemohli by se vůbec žatečtí rozčilovat, kdyby byli končili na třetím místě. Pomohly jim jen bodovací tabulky, že obsadili druhé místo, neb „Žitomír“ měl krásný a dobře v charakteru provedený ruský tanec (na event. poznámky uvádím předem, že tento tanec se v každém kraji tančí jinak); „Žitomír“ si poškodil podle tabulek, že tančil jen za jednu národnost, a pak „V les po jagody“ — i když byl dobře vykonán, je ražení operetního, a zde byla lidová a národní tvorba. Tím si poškodili. Žádná křivda by nebyla, kdyby se o druhé místo podíleli „Žatec“ i „Žitomír“.

Na další otázku kolektivu „Moravan“ o jejich činnosti a programu do budoucna odpověděli: „Budeme vystupovat všude, kam nás pozvou; již 8. července vystupujeme v Tatenicích a pak v Úsově v samostat. celovečerním programu. Dále máme ujednané zájezd do Ústeckého kraje na dvě neděle, v továrnách MEZ, Tesla a Vogona. Jak již jsme vám řekli, máme za sebou v tak krátké době 26 vystoupení a dále plánujeme na začátku školního roku vystoupení ve školách celého okresu. Hlavním naším cílem je nastudovat nový program a zapojit se do celostátní soutěže lidové tvořivosti r. 1951, kde se chceme dostat do ústředního kola. Škoda, že se nebudovala také aktivita souborů, jak jste o tom psali a jak to praktikují v STM, neb by se mohlo stát, že by existovaly soubory jen pro soutěže! Jinak budou klidně spát. Ovšem do celostátní soutěže lidové tvořivosti půjdeme ve všech disciplínách.“

A nakonec jeden člen souboru, jedrovitý hanák, poznamenal: „Sme jsme dříve jen kókali, a když sme se rozhópali, tak sme to vyhráli. To je ale poháró!“ A očima hledil poháry s nadpisem o tom, že byly získány na 3. olympiádě lidového umění a tvorby vol. Čechů v Novém Malíně.

Na závěr bych k 3. olympiádě chtěl zdůraznit velký vzestup úrovně souborů, objevení se nových talentů a velký příliv místních Čechů, což pokládám za nejvýznačnější událost, kterou tento náš podnik přinesl. Přel bych si, aby všechny soubory měly velký úspěch v celostátní soutěži lidové tvorby, která se bude konat v 1951.

Vladimír Libovický,
baletní mistr.

Vpomínka na Malín v Žatci

Dne 9. července 1950 konala se u základního kamene památníku obětem Českého Malína v Žatci smuteční panychida. Zástupci volyňských Čechů Žatecka, Podbořanska a Chomutovska vzpomněli 7. výročí vyvraždění obyvatel této krásné a pokrokové české obce na Volyni. Smuteční obřad vykonal o. Hoffmann, pravoslavný farář v Žatci, účinkoval pěvecký sbor pravoslavné církve v Žatci za řízení Olgy Vízkové.

Po ukončení církevního obřadu promluvil k přítomným o. Hoffmann, který zdůraznil význam Malínských obětí pro volyňské Čechy a pro český a slovenský lid vůbec. Malín je projevem utrpení českého a slovenského lidu, je důkazem toho, že náš národ, ať žil kdekoli, nesouhlasil s nacismem, bojoval s ním a v tomto nerovném boji přinášel krvavé oběti na oltář

vlasti, v jejíž znovuzrození pevně věřil. Zijeme v době, kdy znovu jest nutno uvažovat o možnostech nové války, kterou se snaží vnutit světu ti kdož na ni vydělávají. Víme, jakých obětí si vyžaduje každá válka. Válka je hroben lásky k bližnímu, ničí základy naší křesťanské morálky a náboženství vůbec. Proto jsme my, křesťané proti válce. Proto my, Češi, kteří jsme v této válce přinesli tak velké oběti, kteří máme za sebou léta německé okupace, tisíce obětí, Lidice, Ležáky a Český Malín na Volyni — podáváme ruku všem mírumilovným národům a státům, všem těm, kteří bojují o udržení světového míru. Nechceme, aby znovu došlo k vraždě nevinných obětí: dětí, žen a bezbranných mužů. Proto český a slovenský lid podepsal v tak velkém počtu stockholmskou mírovou resoluci a pevně věří, že

si mír při pomoci mohutného Sovětského svazu, lidově-demokratických států a všech lidí dobré vůle na světě vybojují a udrží.

Proto — pokračoval o. Hoffmann — vsilujeme o mír a prosíme Boha, aby nám dal sílu a vytrvalost v tomto našem snažení. Padlým v Malíně a všem Čechům na světě slibujeme, že budeme usilovat i nadále, abychom to, o čem oni bojovali, udrželi a příštím našim pokolením zachovali, abychom přispěli všemi silami zachování míru na celém světě a pro všechny lidi dobré vůle.

Společnou modlitbou za upokojení duší obětí Českého Malína a všech padlých ve druhé světové válce byla slavnost ukončena. „Upokoj Hospodi duši usopšich rub Tvojich!“ Nezapomeneme, jsme zkošenější, vytrváme, zvíťázíme!

Český Malín žaluje

Znovu vzpomínáme s bolem v srdcích na Český Malín. Je tomu 7 let, které nás dělí od strašné chvíle, jež v naší paměti zůstává jako hrozná vzpomínka.

Válka, jaké to strašné slovo, vyvolávající v našich myšlenkách nedávnou minulost.

Český Malín, Lidice—Ležáky, kolik ztráty, bolu a neštěstí jest ukryto v těchto slovech. Nacistická hrůzovláda a její barbarství připravily krvavou lázeň, nic se neohlížejíce na úpěnlivý nářek dětí, bolestný pláč žen a hrdou obranu mužů. Krvelačná bestie ukájela svůj hlad pr krví. Dala vyhouřit svým vášním a ničila celé nevinné vesnice. Jednou z nich byla pokojná vesnice na Volyni, zvaná Český Malín. Čítala 70 domků a asi 570 obyvatel. Dnes jen kříž nad pohřbenými kostmi, spálené zdi a mrtvý kraj svědčí o prušácké zvířecosti, kterou, třebaže v jiné zemi, poznal také český lid.

Západní Ukrajina je kraj stvořený k tomu, aby lid v něm byl šťasten, aby v hojnosti užíval darů, které mu matka země v tak štědré míře dává.

Lid prostý, dobrosrdečný, kde druh druhá miluje. Tam v tom kraji, plném krásy a lásky, stála též česká vesnička, vybudovaná prací těch, kdo před dávnými a dávnými časy odešli ze své vlasti.

Český Malín, Češi, kteří tam daleko na Ukrajině nezapomínali na svou vlast a rodnou řeč. Slunko ozařovalo jejich práci z modrého nebe, štěstím kvetla jejich víska a rájem byl volyňský kraj.

Až náhle, když jako černý mrak počalo se všech stran zaznívat slovo válka, byl jejich klid přerušen. Vlast, jejich česká vlast, byla okupována nacistickými spiklenci, byla zrazena západními velmocemi. A tak na Volyni na Ukrajině oči plakaly pro zrazenou zemi, oči těch, kteří netušili, že v nejbližší době jim plameny a dým všech-ny slzy vypálí.

Den 13. července 1943. Den byl krásný, slunečné ráno se usmívalo na vesničku, která byla upravená, čistá a domky rozsety po malé a velké straně Českého Malína, jak si jej občané pojmenovali.

Ranní rosa ještě zcela neoschla a v uslané trávě u lesa našla by se ještě stopa po nedávno přecházejících tudy partyzánech, kteří přes den se skryli hlouběji v lesích.

Všude byla již vidět práce, hospodyně na dvoře, hospodář vyjížděl s potahem na pole a děti bylo možno shledati, jak se na návsi svolávají.

Podobně bylo i u Řepíků. Vladimír neměl nic jiného na starosti, než práci a zájem o svoji rodinu. O man-

želku a malou dcerušku. Byl ještě doma a loučil se s nimi, když zaslechl od návsi nesrozumitelné výkřiky a svolávání. Vyběhl hned na ulici, která vedla po Velké Straně, na křižovatku a tam spatřil již několik desítek shromážděných lidí, které SS a gestapo zahánělo do kruhu.

Zvědavě popošel blíže, aby spatřil, co vlastně od nich chtějí, čím jim zase tito lidé ublížili, že dnes s nimi jednájí jako se zvířeti.

Když procházel ulicí, pozoroval velmi dobře, že celý Český Malín jest obklíčen německými vojáky. V prvé chvíli nechápal, co to vše má znamenat, dotazoval se tedy sousedů, co se vlastně děje. Spatřil již někdy někdo z vás uděšený pohled odsouzeného k smrti? Tak asi vypadal každý ten ubožák z vesnice. Dozvěděl se konečně, že všichni muži, ženy, ba i děti se musí bezodkladně sejít před obecní školou. Vrátil se tedy rychle domů, aby vzal s sebou ženu s dítětem, kterému byly teprve 3 roky.

Za půl hodiny bylo shromážděno před školou již několik set mužů, žen a dětí, ačkoliv to nebyli ještě všichni. Pak začalo právě peklo, němečtí vrazi počali prohledávat dům od domu a bez pardonu tím nejnelidštějším způsobem se vypořádávali s těmi, kteří se doma chtěli ukrýt. Když byl prohlednut poslední dům, vraceli se částečně ukojeni zpět.

V. Řepík stál podle své ženy, která seděla na kmeni poražené hrušky a na klíně držela dcerušku. Každou chvíli pohlédl jeden druhému do očí. Z toho pohledu však zíralo tolik bolu a utrpení, že se to vypovědět nedá. Nastalo poledne. Hodiny však dále odbíjely hodinu za hodinou a čas neúprosně prchal. Pojednou stranou stojící SS-mani počali oddělovat muže na jednu a ženy s dětmi na druhou stranu. Tak i V. Řepík byl odtržen od své ženy a dítěte. Strach svíral jeho nitro v očekávání příštího a něco jako by mu říkalo, že se se svými vícekrát neshledá.

Pak počal krutý výslech celé obce. Podařilo se jim zjistit, že zde nalezli úkryt každý partyzán a pak kladli otázky dál: Kdy zde byli partyzáni? Jak se zde dlouho zdrželi? Jak byli vyzbrojeni? Kolik mužů s nimi dobrovolně odešlo? Co ran, bolesti a nářku vzešlo z tohoto utrpení a vyšetřování. Jako zadostiučinění působila rozvztekaná povaha nacistického vraha, když nic nevypátrav, prskal, nadával a hrozil.

Po skončení výslechu odpočítali rychle od kraje 15 mužů, mezi nimiž byl i Řepík. Nikdo z nich nechápal důvod odstranění od druhých a mlčky pohlížely v obavách jeden na dru-

hého, jako kdyby si chtěli navzájem uhodnout z očí, jaká bude jejich nejbližší budoucnost. Rozmlouvat spolu nesměli vůbec. Nechal je stát stranou a přihlížet k tomu, jak ostatní němečtí zvrhlíci obklopili zbývající muže, ženy a děti a hnali je za vesnici.

Jaká nesnesitelná muka prožíval tentokrát V. Řepík při pohledu na vzdalující se ženu s dítětem, když tato se po něm ohlédla a byla kopnuta, aby táhla dál. Každá pěst se svírala, oko třeptilo se slzou, avšak muselo se stát, stát a zase stát před namířeným automatem. Po odvěčení našich rodin bylo zaútočeno na nás, vypráví V. Řepík. Byli jsme rozehnáni po domech a pod dozorem vyzbrojených gestapáků bylo naší povinností sehnati kdejaký dobytek a drůbež.

Řepík vedlo svědomí k jeho dítěti a ženě. Kde asi jsou, co se s nimi děje? Ale již ho mocné rýpnutí vyrušilo z jeho myšlenek a byl vehnán jako ostatní shánět jídlo pro nenasyčený, věčně hladový nacistický chřtán. Jejich úkolem bylo chytat vepře, držet je za uši a Němci z dálky 100 m do nich stříleli. Pořázený dobytek byl balen do prostěradel a nakládán na auta. Jakmile byl ze statku vybrán dobytek a drůbež, byl statek podpálen. Odevšad ozýval se praskot, rozpálený plech na střechách se trhal a lítal do výše daleko, jako by chtěl do nebe zvěstovati tuto hroznou pohromu nevinného lidstva.

Zbýlý dobytek přišerně řval v ohni, a kde jej Němci zjistili, hnali nás pro něj do ohně. Drůbež se ohlušujícím všeskotem vzletala do výše nad zahrady a místa více chráněná od ohně. Ptáci měli možnost vzlétnout, ale zajatci ne. Až do konce musí prodělat své utrpení.

Na Němce jako když to vše ani nepůsobí. Klidně se svou známou zvířecostí honí se po vsi za dobyt-kem, používajíce k tomu zajištěných občanů. Řepík ztratil úplně s očí svoje kamarády a tak sám pod dozorem dvou Němců honí dobytek a drůbež.

Jejich věčné: „Schnell, Bandit“ znělo mu již v uších příšernou melodií v očekávání věci nejhoršich. Všechno na něm již bylo potrhané, zakrvácené a špinavé. Němci si počínali hůře než lupiči, nic před nimi neobstálo. Vše muselo být soustavně nakládáno na auta a vozy, které postupně odjížděly. Kolem čtvrté hodiny bylo vše skončeno a uspořádáno podle německého zákona.

Krev tekla všude a nejvíce ze srdcí ubohých lidí. Nahnali zbývající

rajatce kolem vozů a jelo se směrem na Olyky. Ohlédnutí se nesměl pod trestem smrti žádný. Proto když vyjžděli z vesnice, mohli slyšet pouze výbuchy granátů, střelbu automatů, pláč, nářek a výkřiky. Nikde však nebyl nikdo k spatření, jen cestou potkal Řepík několik známých, jak také hnali pod německým dozorem dobytek do Olyky. Byla to trnitá cesta, na které Řepík prožil nesnesitelná fyzická a duševní muka. Každým krokem se mu zdálo, že padne, že nedonese tíhu otroctví až do konce. Jen myšlenka na ženu a dítě — snad žijí, snad je ještě uvidím, dodala mu zmužilosti, že prošel celou cestu jako v bezvědomí a silou vůle. Voják, který jej střežil, častoval ho jako posledního zločince. Již se stmívalo, když byli dohnáni do Olyky k paláci. Zde se muselo čekat, až Němci převezmou náklad a pak všichni měli být vedeni k vojenskému velitelství. Voják, který je měl vésti, vrátil se ještě zpět a oni na radu přítomného Poláka dali se do polí na útěk.

Strach před smrtí, která jim hrozila, dala jim sílu a odvahu spěchat k domovu, k Českému Malínu.

Zdálo se, že nekonečně dlouhá doba uplynula na cestě do Českého Malína. Stále před sebou viděli záblesky automatů, střelbu a výbuchy granátů, požáry usedlostí a nářky umírajících.

Přes lesy, výmoly, strže a úvozy vedla ztracené poutníky cesta k domovu. Jaký jej najdeme? Co naše rodiny? A mezi nimi klopýtá i V. Řepík. Ten, jemuž žena a dcera byly vším, všim na světě. Přemýšlel? Těžko říci. Nenáviděl? Též těžko říci. Jedno však bylo jisté. Trpěl, nevýslovně trpěl. Neustále slyšel výkřiky žen, dětí, starců a stařen při opouštění vesnice. Po celonočním bloudění a skrývání se konečně při svítání přiblížili ke své rodné vsi.

Nad Českým Malnem se vznášel ještě černý dým jako veliký deštník. Domy dohořely. V obci nebylo vidět živé lidské duše. Jen tu a tam přebíhal vylekaný pes aneb zatoulaná slípka.

U kříže pokorně klečela stařena se zalomenými rukama a lkajíc modlila se vroucně k Bohu. Český Malín se jim počal objevovat jako ze tmy. Ne, ne, to přece není jejich Český Malín. Vypálená step se zbytky kouřících domů, z některých šlehal ještě plamen. Dovedla toto vše napáchat lidská ruka? Nedá se popsat, co se odehrávalo v duších těchto lidí. Co chybělo k tomu, aby přestal doufat? Víra, že snad najde svoji ženu a dcerušku. Vesnice jako po vymření, ni-

kde není nikoho vidět, až pojednou z polovyoheleho domku zaslechnou hlasy. Běžeti tam bylo dílem okamžiku. Jaký obraz se objevil před jejich očima? — Na podlaže vystlané slamou ležel těžce raněný muž, kterého ošetřovala plačící stařena. Jejich soused a kamarád Václav Uhlř. Jak vzácné shledání; jejich přivítání bylo, jako by se po celý svůj život neviděli. Raněný Uhlř těžce sténal, ale na dotíravé dotazy svých kamarádů počal vyprávěti.

„Po našem odchodu počali Němci do kostela a školy snášeti slámu ze stodol. Hleděli jsme na jejich počínání divně. Stále jsme nevěděli, co s námi bude. Proč tyto všechny přípravy? Pochopili jsme však brzy. Když byli hotoví, hnali nás jako dobytek do připravených místností.

Naše sebeobrana nebyla nic platná. Kdo se vzpíral, byl kopán a strkán kupředu. Když jsme byli uvnitř, počali zápalnými bombami zapalovat slámu. Přitom někteří ostřelovali automaty východy ze všech domů, aby se nikdo z domu nedostal. Plameny žár a dým činily z nás šílence, mnozí z nás páchali sebevraždou, vrhajíce se hlavou proti zdi. Jiní opět, hledající mezeru neb dveře, chtěli uniknout pekelnému žáru.

Nadpřirozeně pronikavý křik, pláč a nářek působil tak, že nebylo ani slyšet výstřely automatů.

Co to však bylo platné. Jakmile se někdo objevil u dveří, byl ihned zastřelen.

Potácel jsem se, napolo udušen, podél zdi, tápaje bezmocně kolem sebe. Pojednou jsem ucítil mezi prsty mezeru. Opřel jsem se v podvědomí ještě více a ucítil jsem, že vdechuji čerstvý vzduch. Snad jenom dýmu mohu děkovat, že mne ti katové nepozorovali. Při zemi jsem se plazil dále. Pojednou jsem ucítil bolest v noze a tekoucí teplou krev. Uvědomil jsem si, že jsem raněn. Ale v duši vířila mi jedna myšlenka. Pryč, pryč z toho pekla.

Když jsem byl dál, zvedl jsem se a utíkal do polí. Pojednou jsem uslyšel za sebou rachot automatu a ucítil v noze bodnutí. Byl jsem raněn znovu. Svalil jsem se a bolestí jsem sebou nemohl ani hnouti. Tak jsem ležel až do odchodu Němců. Několikrát přešli kolem mne a já, zatínaje zuby, abych se neprozradil, jsem vytrval. Po jejich odchodu jsem se doplazil k vesnici. Zbylo zde velmi málo susedů. Jenom ti, co byli na polích a jimž se podařilo utéci do lesů.“ Domluvil a hluboké ticho zavládlo kolem.

Řepík se skloněnou hlavou těžce vzdychl. Nyní věděl, že milovanou ženu a dcerušku již nikdy neuvidí. Jeho předtucha se také splnila.

Řepík se svými kamarády pak odešel na spáleniště, aby alespoň vyhledali a poznali zůstatky svých nejdražších.

Nepopsatelný obraz se představil jejich očím, když přišli na místo, kde se odehrála tragédie Českého Malína. Muži, ženy a děti byli upáleni a jejich kostry se nacházely v různých posicích. Mohlo se jediné poznati, že všichni se snažili zachrániti před nastávajícím okamžikem smrti upálením.

Někteří skonali s rukama zahrabánými v zemi, jiní byli při útěku zastřeleni a některé ženy umíraly, držíce v náruči své dítě.

Řepík přecházel a snažil se poznati podle některých neshořelých věcí manželku a dcerku. Až pojednou po delším hledání poznal u své manželky snubní prsten. Byla upálena v době, kdy na ni upadl trám hořící budovy a do konce držela ve své náruči svoji dcerku. Řepík hořce zaplakal a v jeho duši se vzbudila veliká touha pomsty nad nemilosrdnými katy.

Pozůstali muži a ženy počali pohřbívat pozůstatky svých nejdražších. Na blízkém Malinském hřbitově vykopali veliký společný hrob, kde pohřbili kosti umučených. Na hrobě postavili velký dubový kříž a pod ním uschovali seznam všech mučedníků.

Na kříži byl vyřezán hluboko nápis: „Zde odpočívají nevinně odsouzení občané Českého Malína a čekají den své odplaty.“

Muži, kteří zůstali, dali se do služeb zahraniční armády a mstili se, mstili. Nedovedli se sice státí takovou zvěř, jakou byli nacisté, ale pomohli osvobodit svou vlast a zdeptat do konce vraha.

Po boku Rudé armády osvobodili ČSR a také Český Malín.

Na rozkaz velitele, řádem Suvorova a Bohdana Chmelnického vyznamenané I. čs. samostatné brigády v SSSR, generála Ludvíka Svobody, byla utvořena komise k vyšetření Malinského zločinu.

Zápis byl sepsán dne 3. dubna 1944 v obci Český Malín, okres Ostrožec, obl. Rovno.

Také Malinský zločin byl spravedlivě souzen.

Český Malín však žaluje znovu a znovu a varuje všechny, komu snad nestačí poučení poslední hrozně světové války.

J. N.

Nedopustíme, aby se mohly opakovat hrůzy války. Uhájíme mír!

Hornictví, povolání správných chlapců

Antonín Tomášek

Obdrželi jsme již dopis od našeho volyňského hornického učně Antonína Tomáška, Podívejte se, co píše:

„S hornictvím jsem se dříve velmi málo stýkal, a mohu vlastně říci, že skoro vůbec nikdy. Proto se mi také nikdy nezdálo, že budu horníkem, tím více, jelikož tatínek jest zemědělcem a chtěl, abych toto hospodářství po něm převzal. Já sám jsem původně chtěl být plavčíkem (námořníkem), a toto jsem také sdělil poradci pro volbu povolání. Při výběru jsem však neprošel. Dnes ovšem toho nelituji. Školní prospěch jsem měl dosti dobrý, vychodil jsem 4 měšťanky a JUK. Přijeli k nám do školy právě tehdy horničtí učňové. Když nám všechno vysvětlili, rozhodl jsem se, že se stanu horníkem. Začátky byly všelijaké. Když jsme se však všichni blíže seznámili, když jsme poznali život v domově a na dolech, cítili jsme se stále spokojenější a šťastnější. Seznámili jsme se s novým okolím a prostředím a pozvolna jsme s ním srostli. Je nás zde v Jirkově slušný počet a skoro každý z jiného města, jiného koutu Čech. a všichni se máme rádi a velmi dobře si rozumíme.

Teď vám napíši něco o našem domově. V 5 hod. máme buďček. Zdá se vám to brzy? Nic si z toho nedělejte, na odpočinek nám zbývá času dost. V 5,45 hod. odcházíme, vlastně odjíždíme autobusem do zaměstnání. Jdeme se převléknout, vyzvedneme si každý kahan a fáráme dolů. Každý se hlásí u svého mistra. Většinou děláme na chodbách, na lanovkách a u gumového pásu. Ještě před fáráním musí každý znát práce tesařské, zednické, kovářské, elektrotechnické a jiné.

Fáráme vlastně teprve asi po pěti měsících. Práce zde není opravdu těžká, není zde ani úrazu a když se nějaký stane, pak je to vždycky z neopatrnosti učně. Ve 14 hod. přijíždíme z práce. Následuje oběd, který nám znamenitě chutná. Bude vás zde jistě zajímat, že si jídelníček děláme sami. Kuchařky nám musí uvařit to, co si přejeme. Jídelníček sestavují každý týden jiní chlapci. Tady máme npř. jídelníček ze středy minulého týdne:

snídaně — káva a housky,
svačina — chléb s máslem a mléko,
oběd — polévka z kostí, roštěná, knedlík,
svačina — chléb se sádlem, bílá káva,
večeře — salám, chléb s máslem, káva.

Po obědě máme povinný odpočinek. V 16, někdy v 17 hod. je denní rozkaz, čtení služeb na příští den, rozvrh zaměstnání, vydávání pošty a různé jiné připomínky. Pak máme práci v zájmových kroužcích, modelářských, sportovních, šachových atp. V 9 hod. máme večerku. V sobotu a v neděli máme obyčejně společný výlet aneb volnou vycházku.

Do práce jezdíme vždy dva týdny a třetí týden máme školu. Do školy jezdíme vlakem do Litvínova na učební provoz. Ve škole se rovněž každému líbí. Jsou zde dobří učitelé, kteří nám vše dobře vyloží. Učíme se zde těmto předmětům: češtině, matematice, strojnictví, hornictví, hospodářské a politické výchově. Učíme se dobře a škola nám nedělá potíže. Za pílí a vzorné chování dostáváme pochvalné uznání, hodinky, jízdní kola atp. Naše roční dovolená trvá 4 týdny. Peníze si ukládáme u vychovatele a z ušetřených peněz si kupujeme pak potřebné věci. Kouřit se zde nesmí, jedině na povolení rodičů.

Nebojte se tedy chlapci, zvláště vy ze zemědělských okresů. Poznáte, že mnohdy práce na poli jsou mnohem namáhavější, než práce horníků. Já jsem také vstupoval do učení s různými a mnohými rozpaky a představami. Avšak práce se mi brzy zalíbila. Jsem spokojen a neměnil bych toto povolání za žádné jiné. Mám radost, že mi jde práce od ruky, a že takto prospívám všem pracujícím v republice. Vás maminky a tatínkové pak prosím, bude-li váš syn chtít být horníkem, nebraňte mu, bude se u nás cítit lépe než doma.“

Zdravím vás naším hornickým „Zdař Bůh!“ — Váš Antonín Tomášek, hornický učeň v Jirkově.“

Tak píše hornický učeň, který je svou prací plně spokojen, rovněž tak s kamarádkým prostředím a se svou

volbou povolání vůbec. Tito mladí chlapci čekají na pomoc jiných a jsou hrdí na to, že jsou horníky, že mohou budovat svou vlast na nejučinnějším místě. O naše chlapce je postaráno i po stránce zdravotní. Každého čtvrt roku jsou prohlédnuti lékařem a o těchto prohlídkách jsou vedeny pravidelné záznamy. Ta veselá nálada v domovech svědčí jistě o radosti ze spokojeného mládí. Najdete mezi nimi i básníky, spisovatele, letce atp.

Neboj se proto tatínku, ani ty maminko! Vašeho chlapce čeká tam krásné a kamarádké prostředí, prostředí poctivé práce a radostných dnů. Čekají ho tam čisté a upravené domovy, rozezpívané party kamarádů, vydatná a dobrá strava jako nikde jinde. Budete hrdí na svého chlapce. Bude to váš syn, který s hrdostí zvolá: „Jsem horník — kdo je víc?“ Republika potřebuje uhlí a horníci jsou první vojáci na frontě práce. Jeden žák pozdravil práci horníka tímto veršem:

Když fáráš do dolů, kde slunce
schází,
když jen Tvůj kahanec paprsky
háží,

buď zdrav horníku,
který desítky metrů pod zemí
buduješ republiku.

Je povolání v světě na tisíc,
Ty jsi však horník, a kdo je víc!
Tvé práci horníku, jež tvrdou, ale
krásnou jest,
buď velká, velká čest!

A proto hornictví je povolání správných chlapců. **Vlast. Beneš.**

Rostislav Jirásek z Bezděkova
hornický učeň

Fond bojovníků za svobodu v prvním roce pětiletky

Fond bojovníků za svobodu při MNO v Praze III, nábf. kpt. Jaroše 3, pracoval na svém úseku socialistického budování v prvním roce pětiletky tak, aby co nejučinněji přispíval k zaházení všeho zlého, co válka natropila v rodinách bojovníků za národní osvobození. Pomáhal všude, kde se ukázala potřeba sociální péče a nespokojoval se pouze projednáváním a vyřizováním došlých žádostí, nýbrž sám se staral zřízením sociální poradny o to, aby se bojovníci za svobodu a členové jejich rodin dověděli o všech svých nárocích, vyplývajících ze zákonů. Sám pak mírnil a doplňoval zák. nároky svými nadlešovacími příspěvky.

Při stále dokonalejší spolupráci se Svazem bojovníků za svobodu a jeho místními jednotami, jakož i za pomoci soc. referátů místních národních výborů bylo vyhledáno mnoho rodin bývalých bojovníků za svobodu, jejichž sociální a zdravotní poměry musí být sledovány, aby jejich příslušníci, zejména nedospělí, netrpěli nedostatkem a nemocemi. Velká pozornost byla věnována vdovám po příslušnících čs. zahraniční armády, po padlých hrdinech Rudé armády a jiných armád spojeneckých, po politických věznicích, po partyzánech a dalších obětech domácího boje za národní osvobození. Tiskem i oběžníky byly podávány informace o tom, na koho se vztahuje péče fondu bojovníků za svobodu při MNO, za jakých podmínek je prováděna a co je třeba podniknout, aby se na ní podíleli všichni potřební a po zákonu oprávnění uchazeči.

Rádná pozornost byla věnována rodinám přestárých účastníků boje za svobodu, kteří se dočasně ocitli v nepříznivém sociálním postavení. Tento stav nastal u mnohých živnostníků, obchodníků, zemědělců a samostatných podnikatelů, kteří po předání svých živností čekají na vyřízení žádostí o sociální důchod podle zákona č. 99/48 o národním pojištění. Je známo, že těchto žádostí se v Ústřední národní pojišťovně nahromadilo tolik, že bylo třeba mnoha měsíců ušilovné práce, než byly všechny zpracovány a důchody uděleny. Čekací doba byla pro většinu rodin bývalých bojovníků dobou nedostatku, takže Fond byl pro některé poslední nadějí a útočištěm, ve kterém se nezklamaly.

Nadlešovací výpomoci

Sociální nadlešovací příspěvky byly udělovány jednorázově, nebo čtvrtletně jako příspěvek na nájemné, na topivo, na ošacení, na léčení a v případech neštěstí (požáru), chronického onemocnění, trvalé neschopnosti k

práci, nebo po úmrtí bojovníka za svobodu jako příspěvek jeho rodině. Nadlešovací sociální příspěvek je ve většině případů doplněním příjmu žadatele na existenční minimum, při čemž je toto minimum odhadováno na Kčs 700,— na měsíc a na osobu.

V roce 1949 bylo v péči fondu 4.077 rodin, z nich 1.750 vdov se 742 sirotky, jejichž příjem nedosahoval životního minima. U 564 rodin o 670 členech bylo zjištěno, že mají pouze Kčs 700,—měsíčně a další 892 rodiny o 1.431 členu mají pouze Kčs 1.000,—měsíčně. 343 rodin o 416 členech má po Kčs 1.200 Kčs měs., 788 rodin o 1.432 členech má po Kčs 1.500 měs., 817 rodin o 1.692 členech má po Kčs 2.000 měs., 374 rodin o 984 členech má po Kčs 2.500 měs., 131 rodin o 354 členech má po Kčs 3.000 měs., 168 rodin o 537 členech má přes 3.000 měsíčně.

Tedy péče Fondu obsáhla 4.077 rodin s dalšími 3.326 rodinnými příslušníky, t. j. 7.403 osoby. Nadlešovacími sociálními příspěvky jim bylo vyplaceno Kčs 16.210.173,—, takže připadá na jednu rodinu Kčs 3.796 na jednu osobu Kčs 2.100 ročně. Jsou to tedy příspěvky poměrně nízké, ale jsou-li uděleny v době největší potřeby žadatele, jsou cennou výpomocí, za kterou se Fondu dostává četných diků a uznání.

Z uvedeného počtu rodin, Fondem podporovaných bylo 1.920 rodin dělníků, 777 rodin zřizenců a podúředníků, většinou důchodců, 590 rod. malozemědělců, 396 rodin živnostníků a obchodníků, 290 rodin úředníků také většinou v pensí, 85 rodin válečných invalidů, neschopných práce a 37 studujících, většinou sirotek po bojovnících za svobodu.

Ve 103 případech nebyla poskytnuta přímá výpomoc, nýbrž bylo pomůženo poskytnutím existenční zápujčky v celkové částce Kčs 2.598.200.

Mezi podporovanými bojovníky za svobodu jsou příslušníci obou bojů o národní svobodu a jejich potřebnost je obezřetně zjišťována prostřednictvím místních jednot SBS a místních národních výborů. Jak vidíme z výkazu podporovaných rodin, jde skutečně o rodiny pracujících nebo již práce neschopných, zasluhujících naší bratrské pozornosti.

Péče léčebná a ozdravná

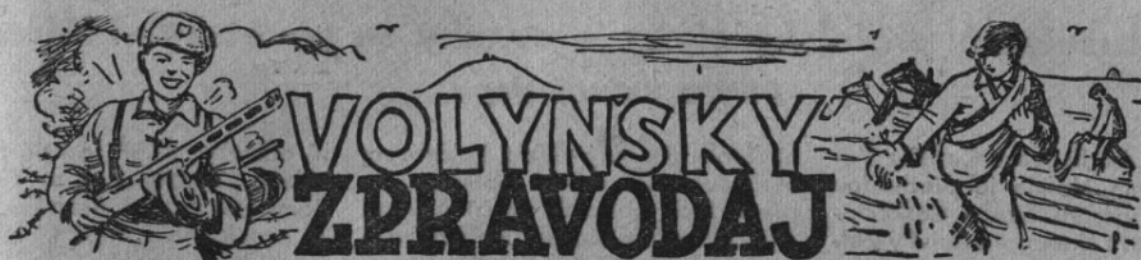
Druhou naší povinností je, abychom pečovali o zdraví těch, kteří o ně v bojích za svobodu přišli. Zdraví je nejčinnějším kapitálem člověka a protože jen zdravý člověk je schopen nejvyšších výkonů v socialistickém budování a usilování, musíme i my dbát toho, aby bojovníci za svobodu

a členové jejich rodin chránili své zdraví, nebo se snažili napravit co nejrychleji všechno, co v péči o jejich zdraví bylo zanedbáno. Léčebná péče je u nás obstarávána Národní pojišťovnou a zotavná pracujících Revolučním odborovým hnutím, ale i tak je možno tuto zákonnou péči doplňovat, neboť každá dobrovolná péče o zdraví je dobrodíním pro národní celek a jeho posilou.

Fond prováděl péči o zdraví bojovníků za svobodu ve svých čtyřech léčebných domovech, z nichž v Karlových Varech se vystřídalo 176 osob, v Poděbradech 367, v Piešťanech 228, v Luhačovicích 116, celkem 887 osob. Kromě toho bylo umístěno 561 osob v zotavovně bojovníků za svobodu ve Špindlerově Mlýně. Mezi 1.448 osobami, umístěnými v těchto střediscích bylo 441 mužů, 624 žen, 194 dětí, jež prožily mnoho krásných a zdraví prospěšných dnů v ozdravovně ve Špindlerově Mlýně. Podle pracovního rozvrstvení bylo 313 dělníků a zřizenců, 146 malozemědělců a živnostníků, 104 státních zaměstnanců, 137 soukromých zaměstnanců, 362 vdov a 123 učňů a studentů. Zbytek 71 byly nezletilé děti. V léčebných domovech a v zotavovně Fondu ztrávili takto bratři, sestry a jejich děti 24.276 ošetřovacích dnů.

Fond uhradil plně ošetřovné za 205 osob, více než polovinu nákladu za 309 osob, méně než polovinu za 360 hostů a 560 hostů si platilo pobyt ze svého. Celkové náklady, vynaložené na péči léčebnou a zotavnou, činily 3.665.798 Kčs. Z toho si hosté zaplatili Kčs 1.366.454,- a Fond uhradil zbytek ve výši Kčs 2.219.343,-. Sazby byly reziijní a nikde nepřekročily normu stanovenou pro léčebné ústavy Ústřední národní pojišťovny.

Uvážíme-li, že možnosti Fondu bojovníků za svobodu při MNO jsou omezeny jak výší finančních prostředků, tak i malým množstvím lůžek a ubytovacích místností v léčebných domovech a v ozdravovně, je třeba říci, že Fond hospodařil úsporně i účelně, aby co největšímu počtu uchazečů o výpomoc, nebo o léčení vyhověl a při tom aby poskytnutá pomoc byla postačující k odstranění příčin, pro které se bojovníci za národní osvobození a pozůstalí po nich na Fond obraceli.

Zprávy svazu

Ústřední výbor Svazu Čechů z Volyně na své mimořádné schůzi 8. července t. r. projednával otázku vyslání delegace do Českého Malína na Volyni za účelem uložení pamětní desky občanům, zavražděným a upáleným německými nacistickými zločinci 13. července 1943. Předseda Chudoba a pražský zástupce Svazu Kozák byli pověřeni, aby celou záležitost přednesli na příslušných úředních místech v Praze.

V dalším pořadu schůze byl schválen návrh na provedení důsledné revize činnosti odboček Svazu. Odbočky, které dosud neprojevily dostatečnou činnost a u nichž nejsou předpoklady pro event. činnost další, budou navrženy k likvidaci. Členstvo bude převedeno do ústřední kartotéky.

Byla vzata na vědomí zpráva o úspěšném průběhu 3. olympiady lidového umění a tvorby volyňských Čechů po stránce ideové a kulturně propagační. Po stránce finanční byla olympiada pasivní. Schodek bude uhrazen dle rozhodnutí 4. valné hromady z Malínského fondu, vzhledem ke vztahu 3. olympiady k 7. výročí tragedie Českého Malína. Bylo konstatováno, že na kulturní činnost Svaz Čechů z Volyně dosud vždy značně doplácel. Ústřední výbor proto rozhodl na návrh předsedy, aby redakce Věrné stráže vydala koncem roku 1950 ročenku a 50% čistého výtěžku z této akce aby bylo věnováno ke krytí výdajů souvisejících s kulturní činností. Provedením pověřil red. Chudoba.

Předseda SČzV a pražský zástupce byli zplnomocněni, aby interveovali na předsednictvu vlády ve věci poskytování dalších záloh na úhradu za majetek zanechaný na Volyni.

Poděkování

Svaz Čechů z Volyně děkuje všem, kdo se jakkoliv zasloužili o úspěšné provedení třetí olympiady lidového umění a tvorby volyňských Čechů, pořádané ve dnech 1.—4. července v Novém Malíně na Moravě a veřejných vystoupení vítězů v Šumperku, Mohelnici, Šternberku a ve Dvoře Králové. Zvláštní dík patří především všem účastníkům, jak jednotlivcům, tak souborům a jejich vedoucím, kteří projevili nevšední pochopení, nadšení a obětavost pro naši společnou dobrou věc a rovněž soudcovské komisi.

Mimořádného uznání zaslouží krajané v Novém Malíně, kteří připravili všem to nejkrásnější, srdečné, pohostinné volyňské prostředí a celou akci zajistili po stránce organizační.

Také odbočce Svazu ve Šternberku patří dík za vzornou spolupráci.

Svaz Čechů z Volyně děkuje rovněž zaměstnancům ústř. kanceláře a red. Věrné stráže, kteří spolupracovali při organizaci tohoto našeho velkého závěrečného kult. podniku a to především br. Chudobovi, br. Židlickému, Pavlíkovi, Feodorovi a Tučákovvi, dále vedoucímu cestovní informační službě v Zátci krajanu Šobkovi za vzornou přípravu a organizaci zájezdu.

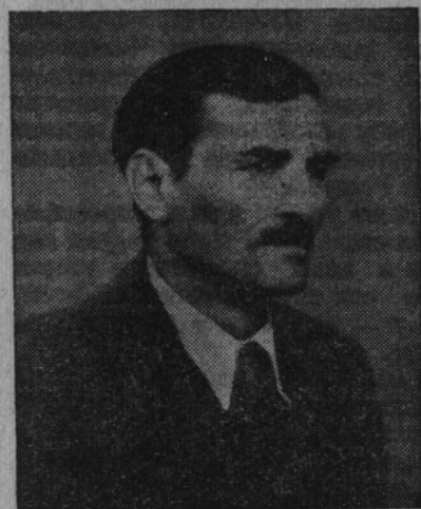
Prodá se zemědělská usedlost; 8 ha orné půdy, 100 ovocných stromů, veškerá úroda pěkná, živý i mrtvý inventář. Razice čp. 60 u Bilyny.

Pronajme se v Praze pokoj pro dva volyňské studenty s použitím koupelny. Zájemci hlase se na adresu: Vladimír Řehák, Praha II, Na struze č. 5, II. poschodí.

Cestovní informační služba, CIS — zastupitelství Cedoku v Zátci, pořádá dne 23. července 1950 t. j. v neděli autokarový zájezd na Máchovo jezero do Doks-Starých Splavů. Cena pro osobu Kčs 255.— V ceně jest zahrnuto jízdné tam a zpět, vstupné na koupaliště, doprovod pořadatele, pojištění proti úrazu a diety řidiče.

Zveme Vás co nejsrdечněji, abyste shlédli Máchovo jezero — naše moře a jsme přesvědčeni, že se tam znovu a znovu budete vracet.

Přihlášky nejdéle do 20. července t. r. přijímá CIS, Cestovní a informační služba Z a t e c, nám. Dr. Beneše 149, tel. 732.

Blahopřání. V červenci t. r. dožívá se náš drahý tatínek a dědeček, Antonín Herzán, ze Zdobunova na Volyni šedesátilet. Do mnoha dalších let hodně zdraví a spokojenosti mu přejí děti a vnoučata.

Tiskový fond SČzV

Marie Veverková, Neštěmice 70, okr. Vstí n/L. zaslala nám 1.000.— Kčs, které dle poslední vůle manžela Josefa Veverky z Plosky u Dubna rozdělila takto: 500.— Kčs na tiskový fond, 500 Kčs na sociální fond. Vyslovujeme pozůstalým upřímnou soustrast a co nejsrdечněji děkujeme za zasláný dar.

Na tiskový fond přispěli krajané: Chocholouš Jaroslav, Šanov č. 192 u Rakovníka Kčs 150.—, Pastorek Vladimír ul. Leninova 17, Zatec, Kčs 140.—, Srdečně děkujeme!

Utůžujeme přátelské styky a svazky se sovětskými lidmi

Milý a vzácný dopis

Místopředseda Svazu Čechů z Volyně Antonín Malina je předsedou okresního výboru Svazu Československo—sovětského přátelství v Žatci. Z jeho iniciativy okresní odbočka

navázala písemný styk s kolchozem Malinovka, Žitomířská oblast, a na první dopis obdržela vzácnou a milou odpověď, kterou uveřejňujeme v plném znění. Tato iniciativa okres-

ní odbočky SČSP je jistě příkladná, neboť písemný styk se sovětskými lidmi jistě značně přispěje k utužení a prohloubení našich vzájemných přátelských svazků.

Председателю Союза Чехословацко-советской дружбы Жатецкого района, всем гражданам Жатецкого района (Чехословакия)

От колхозников артели „Шлях до Коммунизму“, с. Малиновки, Малинского района, Житомирской области, Украинской ССР.

Дорогие друзья! Подтверждаем получение Вашего письма от 11 апреля 1950 года. Это дружеское письмо возбуждает в наших сердцах новое чувство радости и гордости за нашу социалистическую Родину, за большевистскую партию, великого вождя и учителя товарища СТАЛИНА, за свободную демократическую Чехословакию, ставшую на путь строительства социализма, за нерушимую дружбу свободолюбивых народов Советского Союза и Чехословацкой Республики.

Ваши успехи в деле строительства социализма также радуют нас, как и наши собственные успехи, ибо они служат нашему общему делу — укреплению мира во всем мире.

Мы горячо поддерживаем Ваше предложение о тесной взаимной письменной связи и всегда готовы поделиться тем богатым опытом колхозного строительства, который мы приобрели за годы советской власти под гениальным руководством партии ЛЕНИНА—СТАЛИНА.

Наш колхоз в прошлом году добился больших успехов в деле повышения урожайности полей, дальнейшего укрепления колхозного хозяйства. Мы перевыполнили плановую урожайность зерновых культур, собрали 100-пудовый урожай озимой ржи с гектара на всей площади посева. А передовые звеньевые Мария Корнеевна КУЛГАНЕК и Елизавета Иосифовна ВЫСКОЧИЛ вырастили по 180 пудов ржи с гектара каждая. И значительные успехи у нас в развитии общественного животноводства.

За высокие показатели по урожайности 37 членов колхоза представлены к правительственным наградам.

Благодаря достигнутым большим успехам по урожайности всех сельскохозяйственных культур и развитию животноводства мы получили за прошлый год высокую оплату колхозного трудодня. Колхозники наши живут культурно и зажиточно. Есть у нас своя школа; хороший клуб, электроосвещение, мельница, кирпичный завод, посудное произ-

водство, посажен хороший сад. Наши колхозники уверены в завтрашнем дне, гордо и уверенно идут к светлому будущему — коммунизму.

Мы рады доложить Вам, что за свой самоотверженный труд мы получили Переходящее Красное знамя. Это воодушевляет нас на новые подвиги во славу своей Родины.

Помня о том, что при коммунизме необходимо изобилие продуктов, мы неустанно боремся за повышение урожайности колхозных полей, внедрение в колхозное земледелие передовой мичуринской агробиологической науки, за повышение продуктивности общественного животноводства.

В этом году мы дали слово своему любимому вождю товарищу СТАЛИНУ вырастить 100-пудовый урожай всех зерновых культур на всей площади посева. Свое обязательство подтверждаем делом. На поля вывезли достаточное количество местных минеральных удобрений, весенний сев провели в сжатые сроки и на высоком уровне агротехники.

На всех участках у нас широко развернуто социалистическое соревнование, которое помогает нам успешно двигаться вперед по пути к коммунизму, к счастливой колхозной жизни.

На основе широко развернутого социалистического соревнования и большой политической и производственной активности колхозников мы завоевали одно из первых мест среди колхозов района в проведении весенне-полевых работ и встречаем большой праздник — День солидарности трудящихся мира 1 МАЯ окончанием весенней посевной кампании.

Организуемая товарищества совместной обработки земли, Вы делаете первые шаги по пути к крупному коллективному социалистическому хозяйству. И только этот, единственно правильный путь, намеченный великими гениями человечества ЛЕНИНЫМ и СТАЛИНЫМ обеспечит Вам, дорогие друзья, культурную и зажиточную жизнь.

Это письмо мы обсудили и приняли накануне великого праздника — 1 МАЯ на своем торжественном собрании всех колхозников. Нет слов, чтоб передать ту торжественную обстановку, в кото-

рой проходило это собрание. Сердца колхозников переполнены огромной гордостью и радостью. Мы славили нашу советскую Родину, большевистскую партию и великого СТАЛИНА, которые обеспечили нам счастливую колхозную жизнь и нерушимую дружбу между народами Советского Союза и Чехословацкой народно-демократической республикой и другими народами. Возглавляемый Советским Союзом лагерь мира, социализма и демократии, созданный после второй мировой войны, крепнет с каждым днем.

Праздник 1 МАЯ этого года будет настоящим боевым смотрам сил мира, демократии и социализма, их готовности и способности отстаивать мир во всем мире.

От всего сердца приветствуем и поздравляем Вас, дорогие друзья, с наступающим Первомаем и знаменательной датой в Вашей жизни — 5-й годовщиной освобождения Чехословакии героичес-

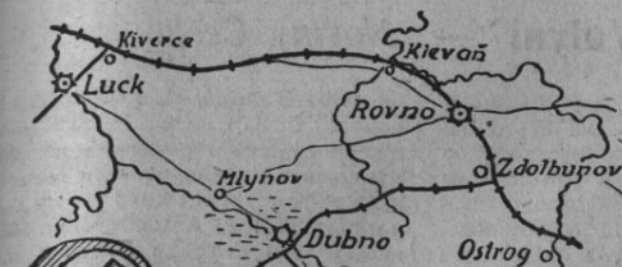
кой Советской Армией. Желаем успехов в социалистическом строительстве и в укреплении нашей взаимной дружбы.

По поручению собрания письмо подписали:

Председатель колхоза	(→) Б. Корейба
Секретарь партийной организации колхоза	(→) И. Рубчино
Секретарь комсомольской организации колхоза	(→) И. Дяченко
Бригадир полеводческой бригады	(→) И. Габель
Звеньевая колхоза	(→) Е. Выскочка

(Круглая печать колхоза)

Да здравствует дружба
народов Чехословакии
и Советского Союза!

Dějiny české Volyně

22. pokračování

Dr. J. Folprecht

péče, kterou po půldruhém roce počala o ně projevovat vláda, je zastihla už v době, kdy stáli hospodářsky jakž takž pevně, a kdy byl rozdíl jejich hospodaření od poměrů volyňských už zřetelně patrný. Ruští gubernštní úředníci se netajili svým uznáním, které Čechy nejen povzbuzovalo ku práci, nýbrž jim umožnilo poznati vlastní cenu a opravňovalo je předkládati a zvyšovati požadavky vůči vládě.

To však byl také další důvod ke zvyšování kapacity jejich práce. Neboť samo pomyšlení, že by mohli dokonalejší zemědělských výrobků, oni zde odkázáni na sebe, se přiblížit a dokonce vyrovnat hospodářům ve své vlasti a že by mohli brzy pomýšleti i na založení hospodářského průmyslu, bylo velmi vydatnou ostruhou k násobení pracovní kapacity.

Neveliká aréna působnosti

Nelze zde vypočísti polní katastr Ukrajinců, bylo by to také bezpředmětné, poněvadž bychom nemohli rozdělit při nedostatku číslic, kolik půdy připadalo v tom kterém desetiletí na jednu rodinu.

Máme však po ruce data o české půdě na Volyni v letech dvacátých tohoto století. V okrese dubenském měli Čechové 18.000 ha půdy, v rovenském 14.000, v luckém 8.500 ha. Na jednu rodinu připadalo průměrně 1,8 ha půdy, méně než na rodinu na Volyni vůbec. Většina hospodářství byla prostředních, od 5—20 ha. 26% hospodářství bylo ve výměře 5—10 ha, 27% 10—20 ha; celkový stav byl pak tento: do 2 ha mělo 751 statků (17,6%), do 10 ha 1.091 statků (26,1%), do 20 ha 1.146 statků (27,3%), do 50 ha 422 statků (10%), do 100 ha 32 statky (0,8%), přes 100 ha 11 statků (0,3%).

Nebyla tedy aréna českého hospodaření na Volyni na tu dobu a na tamní poměry příliš velká ani abso-

lutně ani relativně. Nadto však musili Čechové tuto arénu velmi pracně vytvořiti. Vycítili však brzy, že z této panenské země možno učiniti bohatou sýpku. Nemohli věřiti všemu, čeho se dovídali od tuzemců: brzy poznali, že proti opačnému ujišťování je to půda vhodná pro pšenici, počali také pěstovati mák a se zdarem se pokusili o bohatiti a zkrášlit kraj pěstováním chmele, neboť někteří byli z českých chmelařských krajů.

A pokračovali. Zemi i práci zvelebili, zkrášlili a výnosnost východní ruské půdy zvýšili velmi brzy.

Neveliká aréna: musila však roditi vše, co Čech chtěl: mimo jiné plodiny pšenice, chmel, stromy.

Zahrady

Čeští osadníci počali zakládati zahrady a zahrádky při domech ihned po svém příchodu a činili tak vesnice podobné vesnicím u nás: činili z nich zelené oasy; z nichž tu a tam prosvítaly bílé statky a domky. Že nebyly hned z počátku obroubovány silnice a cesty ovocnými stromy, tomu se nelze diviti, neboť ani v našich krajích leckde tomu tak nebylo. Zakládání školek ovocných v bývalém Rusku i Polsku bylo teprve v počátcích a čeští osadníci, když vykonali své prvotní velmi obtížné práce, počali vykopávat v lesích ovocná pláňata a šlechtiti je. Výsledky se dostavily brzy, neboť půda, o níž se myslelo, že se nehodí pro ovocnictví, byla pro ně dobře vhodná.

Nejen tuzemci, nýbrž po určité, dosti dlouhé době vláda polská bedlivě si hleděla ovocnictví a dala si ve svůj hospodářský plán továrny na zpracování a konzervování ovoce, přihlížejíc k jeho rozšíření a odbytu.

Avšak Čechové už předtím chápali ovocnictví jako předmět vícestrannějšího hospodaření a zajišťování hospodářského. Bylo několik větších i menších krisí i na Volyni. Každá z

nich dávala podnět k úvahám, jak čelit pohromám jednotlivých plodin pěstováním plodin jiných.

Čechové pěstovali zahrady a stromy i květiny v nich s opravdovou láskou. V Boratíně a v mnohých jiných vesnicích pěstovaly se druhy dobře hleděné a cenné. Ostatně krása zahrad i sadů byla i výnosná. V některých vesnicích vynášely sady až 12% veškerého rolnického důchodu.

Zvelebili ovocnictví velmi utěšeně, ba předčili v něm i kolonisty německé. A tuzemci měli v nich dobrý příklad, kterého zvolna, ale jistě následovali.

Organisace

Na Volyni spolků a organizací dosti dlouho nebylo vůbec. Osadníci čeští se sdružovali kolem svých plnomocníků, kteří tvořili s několika zkušenými předáky jakýsi poradní sbor, z něhož vycházely náměty a požadavky, které byly od r. 1870 vznášeny gubernskému úřadu v Kijevě nebo plukovníku Gresserovi. Ale nesmíme přitom zapomínati, že v prvním počátku své existence na Volyni neměli spojení s nikým, leda s lidmi, kteří se s nimi na Volyni čistě lidsky a družně stýkali, ale jejichž myšlení bylo z počátku naprosto rozdílné.

Není tedy divu, že Čechové, jsouce nuceni spoléhati pouze na sebe, nabyli tím v této zemi zcela zvláštních, z jejich specifického postavení vyplývajících vlastností, na základě kterých pak pohlíželi později na návrhy, rady, nařízení i zákony ruské vlády zcela samostatně a neohroženě, takže tím ruské úřady udivovali, často pak proti nim svá stanoviska uplatňovali. Věc je tím hodnější uznání, že jejich kolonisace nebyla ve skutečnosti plánovitá, že byli hodně rozptýleni, přesto však solidárně a kolektivně pracovali.

Pokračování.

Popisy českých osad na Volyni — *Noviny Ceské*

3. pokračování.

... zbrojnice

Spolek dobrovolných hasičů byl založen r. 1908. Jeho zakladateli byli: Antonín Patera, Alexandr Drvota (přímý potomek známého tenoristy v Praze) a Vladimír J. Libovický. Formálně se stanovami byl spolek potvrzen r. 1909, od kteréžto doby spolek prováděl již pravidelná cvičení, byl uniformován, měl veškeré hasičské nářadí, dvě samaritánky, trubače a ostatní personál. První zbrojnice byla vystavěna r. 1910. V r. 1912 měl hasičský sbor již svoji kapelu, kterou organizoval a řídil Vojtěch Hajný. Měl dále ve vlastnictví spolkový sál, kde se pořádaly zábavy a divadla. Byl vystavěn r. 1913 za výdatné materiální podpory Václava Zemana, majitele pivovaru v Lucku, který si vymínil, že u něho se bude brát pivo. Činnost hasičského sboru byla na čas přerušena první světovou válkou. Většina členů narukovala do armády a mnoho občanů se také vystěhovalo z obce, neboť r. 1915 stála fronta u samé vesnice. Činnost byla zase obnovena r. 1920. R. 1925 byla vystavěna nová hasičská zbrojnice s velkou rozhlednou. Za vlády Poláků bylo zrušeno české velení a bylo zavedeno velení polské. Rovněž uniforma byla zavedena polská a nápis na zbrojnici byl také polský.

Těsně před 2. svět. válkou bylo vše připraveno pro stavbu Národ. domu, kde měla být místnost pro hasičské nářadí, mlékárnu, koupelnu, kooperativu, čítárnu, šenkovnu a elektrárnu, která by vždy při pořádání zábav a pod. dodávala světlo. Plánované bylo

rovněž ústřední topení a velký sál se stálým jevištěm. Dům měl být dvouposchoďový. Plány a celý rozpočet na tuto stavbu vypracoval Antonín Miler, syn Františka. Vše bylo příslušnými úřady potvrzeno a povoleno. Cihly byly zapláceny a také okres měl něčím přispět. Válka však veškeré plány zhatila.

Posledním předsedou hasičského spolku byl Vl. J. Libovický, pokladníkem Vincenc Linhart, velitelem Alexandr Sochora, za jehož působení dosáhl spolek vysoké úrovně. Byl pravým velitelem, na slovo vzatým.

Pojištění proti ohni bylo zavedeno r. 1911 a trvalo do konce první světové války. Pokladníkem byl Vladimír Svítek. Veškeré peníze nastřádané byly pak po I. svět. válce znehodnoceny. Je nutno podotknout, že znehodnocování peněz zvláště silně postihovalo celou Volyni.

Volynští Češi poznali carské ruble, ruble Kerenského, karbovance Petlury, sovětské ruble, polské marky a zloté, německo-ukrajinské karbovance a nakonec zase sovětské ruble. Všechny až na ty poslední vzaly za své. Tím byli krajané značně poskozováni.

Kooperativa byla založena po první světové válce. Jako s každým dílem v začátcích, byly i s tímto potíže. Válka sice formálně skončila, ale v kraji zuřila revoluce. Když Jan Miler a Vl. J. Libovický jeli do Slavuty nakupovat zboží do kooperativy, strhl se na nádraží boj mezi rudoarmějci a petlurovci. Zástupci novinské kooperativy měli nakoupeno a připravovali se právě na zpáteční cestu. Ocitnuvše se pak v této situaci, ulehli na zemi a přikryli se pytlí napěchovanými textily do kooperativy. Když boj utichl, stěží pak nasedli do vlaku a

po velkých nesnázích a těžkostech nakonec dostali domů. Je pochopitelné, že za těchto podmínek nemohla být situace nového podniku nikterak aktivní. Stav trval i když vedení kooperativy převzal Antonín Miler. Stala změny vlády měly za následek znehodnocování peněz. V důsledku toho nastal úplný úpadek podniku. Byl z toho tehdy viněn vedoucí Miler, ovšem neprávem, neboť hlavní příčinou bylo znehodnocení peněz, které byly na kontě, ale neplatily. Každému nezaujatému člověku muselo tehdy být jasné, že jedinec nemůže zadržet přivraty a že nemůže být odpovědný za znehodnocování peněz. Ustavičným štváním některých občanů bylo docíleno, že jeden z nejagilnějších pracovníků spolkového života odešel z veřejného působení.

Po obsazení Volyně Poláky, kdy nastalo údobí mírového budování, kooperativa prosperovala znamenitě. Když pak přišli Němci v druhé světové válce, bylo zboží rozkradeno. Prosperitu kooperativy zajistily pak až sovětské úřady po r. 1944. Posledním vedoucím byl Antonín Lešák.

Obecní knihovna byla založena r. 1903 z popudu Václava Zemana, majitele pivovaru v Lucku, který daroval na obecní knihovnu 10 rublů ve zlatě. První knihy zakoupil Vl. J. Libovický (vypsal je z Prahy). Za rok se ujal vedení knihovny Antonín Miler, kterému Zeman přidal na knihovnu zase 5 rublů ve zlatě. Ostatní knihy byly zakoupeny z částek, které vynesly dobrovolné sbírky a poplatky za půjčování knih (platily se 3 kopějky za půjčení jedné knihy). Za vedení Antonína Milera knihovna měla 300 svazků, vesměs vázaných. Před odjezdem knihovnu vedl Václav Zdar-
Pokračování.

Pěvecký spolek v Novinách Českých.

Д. МЕДВЕДЕВ
Герой Советского Союза

(24 продолжение)

— Тикаю! Прощайте, Николай Иванович!

Коля замешкался минутку, потом подошел к Кузнецову и поцеловал его в щеку.

— Ай, стыд какой! Ты же не маленький! — смеясь, заметил тот и сам поцеловал Колю. — Беги скорее!

Через несколько минут они уже были у особняка Ильгена. Кузнецов в форме гауптмана первым вышел из машины и направился к особняку.

Часовой, увидев немецкого офицера, отсалютовал:

— Господин гауптман, генерал еще не прибыл.

— Знаю! — резко кинул ему по-немецки Кузнецов и прошел в особняк.

Следом за Кузнецовым шел Струтинский.

В передней сидел денщик и дремал.

— Я советский партизан, — отчетливо сказал ему Кузнецов. — Хочешь остаться живым, помогай.

Не хочешь, пеняй на себя.

Денщик опешил: немецкий гауптман... партизан!... Дрожа и стуча от испуга зубами, он бормотал:

— Да я зараз с Вами... Мы же мобилизованные, поневоле служим.

— Ну, смотри!

Обескураженный денщик, все еще не веря, что немецкий офицер оказался партизаном, застыл на месте.

— Как твоя фамилия? — спросил Кузнецов.

— Кузько.

— Садись и пиши, — приказал Кузнецов.

Под диктовку Николая Ивановича денщик написал: „Спасибо за нашу. Ухожу к партизанам. Беру с собой генерала, Кузько“.

Эту записку положили на видном месте на письменном столе в кабинете генерала Ильгена.

— Ну, теперь займемся делом, пока хозяина нет дома, — сказал

Кузнецов Струтинскому.

Николай Иванович и Струтинский произвели в особняке тщательный обыск, забрали документы, оружие, связали все это в узел.

Струтинский остался с денщиком, а Николай Иванович вернулся к часовому. Около того уже стоял Гнедюк. Кузнецов, подходя, услышал:

— Эх, ты! — говорил Гнедюк. — Був Грицем, а став Фрицем.

— Тикай, пока живой, — как-то вяло и неуверенно отвечал часовой. — Какой я тебе Фриц?

— А не Фриц, так помогай партизанам!

— Ну как, договорились? — спросил подошедший сзади Кузнецов.

Часовой резко повернулся к нему.

— Гауптман тоже? — выпучив глаза, спросил он.

— Тоже, тоже! Идем со мной! — скомандовал Кузнецов.

— Господин офицер, мне не положено ходить в дом к генералу.

— Положено или не положено, неважно. Ну-ка, дай твою винтовку, — и Кузнецов разоружил часового.

Тот поплелся за ним в особняк.

На посту за часового остался Коля Гнедюк. Из машины вышел Каминский и начал прохаживаться около дома.

Все это происходило в сумерках, когда еще было достаточно светло и по улице то и дело проходили люди.

Через пять минут из особняка вышел Струтинский, одетый в форму часового, с винтовкой, и стал на посту. Гнедюк пошел в особняк.

Все было готово, но Ильген не приезжал. Прошло двадцать, тридцать, сорок минут. Ильгена все не было.

Часовой, который стоял на посту, а сейчас сидел в передней особняка, опомнившись от испуга, сказал вдруг Кузнецову:

— Может произойти неприятность. Скоро должна придти смена. Давайте я опять стану на пост. Уж коли решил быть с вами, так уж помогу.

— Правда должна быть смена? — спросил Кузнецов денщика.

— Так точно! — ответил тот.

Гнедюк позвал Струтинского. Снова произошло переодевание, часовой пошел на пост и стал там под охраной Каминского. А Струтинский сел в машину.

В это время подъехал Ильген. Он быстро вышел из машины, отпустил шофера и направился в дом.

— Здоров очень, трудно будет с ним справиться. Пойду на помощь, — сказал Струтинский Каминскому, когда увидел генерала Ильгена.

Как только денщик закрыл дверь, в которую вошел Ильген, Николай Иванович, наставив на него пистолет, сказал раздельно:

— Генерал, Вы арестованы! Я советский партизан. Если будете вести себя как полагается, останетесь живы.

— Предатель! — заорал во всю глотку Ильген и схватился за кабору.

Но в это время Кузнецов и подоспевший Струтинский схватили Ильгена за руки:

— Вам ясно сказано, кто мы. Вы искали партизан — вот они, смотрите.

— На помощь! — заорал снова Ильген.

Тогда его повалили, связали, заткнули рот платком и потащили. Когда вталкивали в машину, платок изо рта выпал, и он снова заорал.

Часовой подбежал.

— Смена идет! — крикнул он Кузнецову.

Николай Иванович поправил китель и, кинув на ходу: „Заткните ему глотку“, — пошел навстречу подошедшим людям.

(Продолжение следует)

Se stále stejnou bolestí vzpomínáme památky našeho drahého Jaroslava Korába, nar. 6. XI. 1920 ve Volkově na Volyni. Padl jako příslušník čs. arm. sboru v SSSR dne 30 září 1944 východně od vesnice Zyndranova u Dukelského průsmyku, dostáv své vlastenecké povinnosti.

Již po šesté vzpomínáme a jako každý rok i letos posíláme ti na tvůj tichý hrob v dáli kyticí vzpomíněk. Kež je ti země naše lehká!

Matka, otec, sestra a příbuzní.

Příští číslo Věrné stráže vyjde z technických důvodů pravděpodobně teprve 11. srpna t. r.

Prosíme čtenáře a odběratele, aby neurgovali zasilání našeho časopisu do té doby.

Děkujeme.

Krajané v zámoří vzpomínají

Rok co rok vzpomínáme a naše vzpomínky putují přes ocean daleko do vlasti, na Volyn a jinam, kde odpočívají svůj sen příslušníci naší rodiny. U příležitosti 7. výročí vyraždění a vypálení Českého Malína vzpomínáme památky Marie a Antonie Kechrtových, kteří odpočívají ve společném hrobě na Volyni. 26. července vzpomínáme na naši drahou matku Terezii Jonovou, která spí svůj věčný sen na Moravě a stále bolestně vzpomínky nám zůstávají na drahého otce Ignáce Jona, jenž složil své kosti r. 1939 na hřbitově v Knerutech na Volyni. Naše vzpomínky zalétají ke hrobům našich bratrů Josefa Jona, který zemřel v Jižní Americe, Antonína a Kolji Jona, kteří padli ve druhé světové válce. Kež jim všem dá Bůh lehké odpočinutí. My budeme vždy s láskou vzpomínat.

Justina a Alois Markvartovi
Helena a Jiří Krizovi.

Dne 6. července t. r. bylo tomu 9 let, co dotlouklo dobré srdce Josefa Robla z Hájenky okr. Senkovičovka. Spí tichý sen na opuštěném hřbitůvku na Volyni, kam často zalétá naše vzpomínka. Kež je mu spánek lehký. Vzpomíná manželka, děti a celá rodina Roblova.

Budujeme sociální fond

Na svatbě br. Václava Mezenského se sl. Hildou Urbanovou, konané dne 24. 6. 1950 ve Velké Vsi bylo vybráno z podnětu Václava Zápotockého a br. Klabana 2.150 Kčs na soc. fond. — Vyslovujeme tuto cestou novomanželům srdečné blahopřání a všem štědrým dárcům srdečně děkujeme.

Různé zprávy

Na stavbu pomníku padlým z Novin Českých na Volyni došly další dary: Vlad. Říha, Lišany — 1.000.— Kčs, Václav Šavel, Tvršice — 1.000.— Kčs, Václav Zrout, Karle, okr. Litomyšl — 200.— Kčs, Svaz Čechů z Volyně, Zatec — 2.000.— Kčs. Jednota SBS Staňkovice-Tvršice vyslovuje je touto cestou štědrým dárcům srdečný dík.

Na křtinách u br. Vladimíra Klabana v Radkově, okr. Vitkov, na podnět br. Václava Šarše ze Sudic a Metoděje Klabana z Uničova byla provedena sbírka, jako příspěvek na zbudování pomníku padlým volyňským Čechům v Uničově, která vynesla Kčs 1.400.— Zvláště poděkován hodně při této sbírce jest, že sbírka byla podniknuta mimo náš okres. Děkujeme srdečně všem, kdož přispěl na tuto sbírku, zvláště pak otci novokřtěnci, který se zasloužil největším obnosem. Malému novokřtěnci od srdce přejeme stálého zdraví a hojného vzrůstu rodičům k radosti.

Na svatbě sl. Libušky Bohuslavové s p. Václavem Augustou v Lužici na Podnětí br. Alexandra Brdy a Antonína Loukory byla mezi hosty provedena sbírka na pomník padlých volyňských hrdinů v Uničově, která vydala Kčs 1.500.—

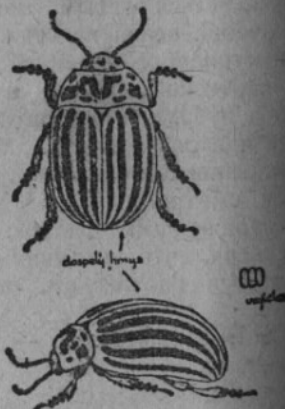
Vyslovujeme touto cestou všem štědrým dárcům srdečné díky a novomanželům blahopřejeme hojně stálé upřímné vzájemnosti v životě.

Odbočka SČZV ve Šternberku.

Oznamuji příbuzným a známým, že v důsledku přesídlení změnil jsem adresu. Dřívější do Zatece se mění na: Jaroslav Chocholouš, Šanov čp. 192, p. Senomaty, okr. Rakovník.

NIČTE

MANDELINKU BRAMBOROVOU

největšího škůdce naší nejdůležitější potraviny!

Věrná stráž vychází jednou týdně. Vydává Svaz Čechů z Volyně nákladem vlastním. Odpovědný zástupce listu redaktor Jaroslav Chudoba. Red. a admin.: Zatec, nám. dr. E. Beneše 155, tel. 550. Tiskne „Svoboda“, filiálka v Zateci, telefon č. 374. Používání novinových známek povoleno ředitelstvím pošt a telegrafů v Praze, č. j. IA-Gre-2372-OB. Dohledací poštovní úřad Zatec. Předplatné na rok 1950 je 150 Kčs. Konto pošt. spořitelny č. 728.301 — Okresní spořitelna a záložna Zatec a Svaz Čechů z Volyně č. 10268.